ORAS
Ūkanota,
tokia pat temperatūra
Saulė teka 6:22, leidžiasi 5:45

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII Kaina 5c Chicago 8, Ill. Šeštadienis, Kovo-March 5 d., 1955 m. Price 5c 54

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave
MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

EGIPTAS TELKIA ARMIJA IZRAELIO PASIENY

KINŲ KOMUNISTAI BANDĖ MIGLOS PRIEDANGOJ UŽIMTI VIENĄ SALĄ

Nacionalistai nuvijo jų 40 karo laivų ir džiunkų

TAIPEH, Formoza. — Esant tirštam rūkui, kinų komunistai paleido 40 patranklaivių ir motorizuotų džiunkų užimti nacionalistų valdomą Kaoteng salą Matsu grupėj.

Priešą pastebėjo, kai jis jau buvo prie pat krantų. Stipria kulkosvaidžių, paskui ir artilerijos, ugnimi komunistų laivai buvo priversti trauktis. Kiek pašaudę iš savo patrankų, komunistų laivai nuplaukė į šiaurės pusę.

Planuoja salų strategiją

Išvažiavus sekretoriui Dulles, Formozoj likę Amerikos kariniai vadai sėdo svarstyti su Chiango štabo karininkais smulkius pakraščių salų gynybos planus.

Iš ketvirtadienio Dulles kalbos pasaulio spauda padarė vėl nevienodas išvadas. Vieni mano, kad Dulles visiškai aiškiai pažadėjo JAV karinę pagalbą pakraščių saloms ginti, kitiems atrodo, kad JAV aiškiai pasižadėjo ginti tik tai, kas pažymėta karinėj sutarty su Chiang Kai-sheku, būtent, pačią Formozą ir gretimas Pescadores salas.

Nacionalistai dar atsitrauksią

Kai kurių korespondentų tvirtinimu, bendruose JAV ir Tautinės Kinijos štabuose esą susitarta atsitraukti iš kai kurių Matsu salyno salų, kurios yra sunkiau ginamos ir kurių karinė reikšmė esanti neverta didesnių kovų.

Viena iš tokių salelių minėtoj salų grupėj, esanti Kaetong, kurią komunistai bandė užimti penk tadienio rytą.

Kalbėti, tai kalbės

Valstybės sekretorius pažadėjo antradienio vakarą pasakyti į tautą vėl kalbą apie JAV strateginę politiką Formozoj ir Kinijos pakraščiuose. Bet kadangi jis pats yra išsireiškęs, kad jis tyčia vedąs neaiškią "žodžių" politiką, norint priversti komunistus visą laiką spėlioti, nelaukiama, kad kas nors daugiau paaiškėtų ir iš jo antradienio vakaro kalbos.

Anglai ilgai slėpė belaisvių kančias Šiaurinėj Korėjoj

Nenorėję dalyvauti Amerikos "propagandoj" prieš kinus

LONDONAS. — Jei anglų kareiviai komunistų nelaisvėj iš tikrųjų buvo taip kankinami, kaip kad dabar paskelbė karo ministerija, kam visa tai buvo slepiama ligi šiol? — stebisi ne tik anglų visuomenė, bet ir daugis parlamentų atstovų.

Churchillio vyriausybės atstovai patylomis kužda, tai buvusi "didžioji anglų politika" — neprisidėti prie Amerkos užvestos "propagandos" prieš komunistinę Kiniją ir Š. Korėją.

Kai Amerika skelbė barbariškas baisenybes belaisvių stovyklose Š. Korėjoj, anglai ištisus dvejus metus tylėjo, klaidindami tuo pasaulį, kad komunistai tokie žiaurūs tik prieš amerikiečius, arba, kad amerikiečiai skelbia "pramanytus" dalykus.

Dabar, kai anglų karo ministerija paskelbė panašius belaisvių kankinimo faktus, anglai pamatė, kad komunistai neaplenkė ir jų sūnų, patekusių Korėjoj į nelaisvę, nežiūrint vyriausybės visokių pastangų įtikti komunistinei Kinijai.

IŠ VISO PASAULIO

Teis už Mussolini turtus

ROMA. — Italijos parlamentas davė sutikimą suimti komunistų atstovą parlamente Dante Gorreri. Jis perėmęs iš komunistų partizanų Mussolini milijoninį lobį ir perdavė komunistų partijai. Prokuroras reikalauja grąžinti tuos diktatoriaus suplėštus turtus vyriausybės iždui.

Žuvo 70 raudonarmiečių

BERLYNAS. — Pabėgęs traukinio kurikas nupasakojo apie įvykusią traukinio nelaimę Rytinėj Vokietijoj, kur žuvo 70 sovietų kareivių ir dar daugiau sužeista. Kurikas pabėgo, bijodamas, kad neapkaltintų sabotažu.

Milijonieriai nemoka mokesčių

WASHINGTONAS, D. C. — Vyr. federalinių mokesčių direktorius Coleman Andrews guodėsi Kongreso komitete, kad vyriausybė neturi priemonių pagauti tuos amerikiečių turtuolius, kurie nemoka mokesčių ir gyvena užsieny. Mokesčių įstaigoms esą žinoma 500,000 tokių turtingų išsisukinėtojų nuo mokesčių. Tarp jų vienas turįs Amerikoj apie $200 mil. turto, bet nėsąs dar nė dolerio sumokėjęs iždui mokesčių.

Japonai nuteisė jankį

TOKIJAS. — Japonų teismas nuteisė pirmą Amerikos kariškį, įsigaliojus sutarčiai tarp JAV ir Japonijos. Karo policijos grandinis (korporalas) Dennis Chaney, 32 m., iš Los Angeles, gavo pustrečių metų kalėjimo už japonės užpuolimą. Jis aiškinosi, kad tai atsitikę tarnybos metu, ir kad japonų teismas negalįs jo bylos spręsti. Už nusikaltimą einant tarnybos pareigas jį nuteisė ir armijos teismas 4 metus kalėjimo. Pirma jis turės atlikti japonų teismo bausmę.

Pontecorvo propaguoja

MASKVA. — Pabėgęs italų mokslininkas, anglų pilietis, Dr. Bruno Pontecorvo penktadienį tęsė propagandisto darbą prieš sukviestus vietos ir užsienio korespondentus Maskvoj. Jo žodžiais, sovietų atominiai mokslininkai esą patys geriausi pasauly. Jis pats, beje, nedirbąs karui, kaip kad dirbęs Anglijoj, o vien tik "žmonijos labui".

Ruošėsi nužudyti Irano monarchą

Pagautas sąmokslininkas

BONA. — V. Vokietijos policija pranešė, kad ji susekė sąmokslą nužudyti Irano šahą Reza Pachlevi, kuris pereitą savaitę atvyko su žmona į Vokietiją, po dviejų mėnesių vizito Jungtinėse Valstybėse.

Vokiečių policija turi pagavusi vieną persą ir ieško kito, gyvenusio Muenchene kartu su žmona vokiete.

— **Decatur, Ill.** — Mirus 72 metų Miss Cleo Biebinger, jos piniginėj rasta grynais pinigais $90,835.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto.

Iš Logan (W. Va.) laivukais iškraustomi senesnio amžiaus gyventojai, nes dėl išsiliejimo Guyan upės įvyko vienas didžiausių Logan miesto istorijoje potvynis.

URAGVAJUJE KLESTI DEMOKRATIJA

Prigijo šveicariška valdymosi sistema

MONTEVIDEO, Uragvajus. — Tarp diktatūrinių ir pusiau diktatūrinių respublikų Pietų Amerikoj Uragvajuj klesti viena iš pažangiausių demokratų pasauly, įrodydama, kad lotynų katalikiškos tautos nebūtinai turi būti diktatūriškai valdomos.

Savaitės pradžioj pasikeitė respublikos tarybos pirmininkas, kuris kaip ir Šveicarijoj, atlieka šalies prezidento pareigas, bet kartu su visa taryba.

Plačios masės linksmais veidais, turį visų pilietinių laisvių garantijas, valdžios "pasikeitimo" proga suruošė džiaugsmingą šventę, kariuomenė surengė paradą, viršum miesto pasirodė ir įspūdingas JAV bombonešis B-36.

Iškilmės pas tarybos pirmininką

Vakare savo namuose naujasis respublikos tarybos pirmininkas Louis Battle Berres suruošė vaišes kviestiems ir nekviestiems svečiams. Ten maišėsi ir šiaip daugybė paprastų žmonių, nesimatė nei viešų, nei slaptų sargų, kaip tai yra įprasta matyti aplink kitus Pietų Amerikos prezidentus.

Žmonės iš tiek valdančios, Colorado, tiek iš opozicinės, Blanco, partijos, ji vadina draugiškai "Luisito".

JAV valdžia per "griežta"

Prieš trejus metus Uragvajuj buvo pravestas tautos atsiklausimas dėl valdžios dar didesnio sudemokratinimo, atsisakant nuo JAV sistemos, kurioj prezidentui, anot uragvajiečių, suteikiama per daug galios. Buvo pasiūlyta šveicariška sistema, kurioj vietoj prezidento yra šalies taryba, keičianti kasmet savo pirmininką. Žmonės, kad ir nedidele dauguma, šiai pasiūlytai sistemai pritarė.

Davė gerus vaisius

Praėjus 3 metų bandymo laikotarpiui, nuo šios savaitės šveicariškoji valdymosi sistema pradėjo veikti visoj pilnumoj. Po metų laiko dabartinis respublikos tarybos pirmininkas "Luisito" užleis vietą kitam kolegai iš tarybos. Ir taip pirmininkai mainysis 4 metus, o po 4 metų vyks nauji tarybos rinkimai.

Dabar ją sudaro 6 Colorado ir 3 Blanco. (opozicijos) partijos nariai.

— **Alkani elniai** pasirodė Anchorage miesto gatvėse Aliaskoj ir sukėlė gyventojams didelės baimės dėl jų piktumo ir atkakumo.

Vėliausios Žinios

— JT Saugumo Taryba atidėjo Egipto-Izraelio konflikto svarstymą, kol atvyks paliaubų priežiūros komisijos pirmininkas ir pateiks smulkias žinias apie kruviną susirėmimą Gazoj, Egipte, antradienio naktį.

— Prez. Eisenhoweris pasiūlė komunistinei Albanijai maisto dovanų už $850,000. Laukiama, ką į tai atsakys Albanija (tikrenybėj, Maskva).

— Valstybės sekretorius Dulles, sustojęs Honoluluose, pakeliui į JAV, pripažino, kad komunistinės Kinijos planai užimti Formozą tebekelia didelio susirūpinimo.

— Maskvos valdža pranešė, kad Amerikos rašytoja Louise Strong, skleidusi iš Sovietų Sąjungos komunistinę propagandą amerikiečiams, buvo neteisingai Berijos apkaltinta šnipinėjimu 1948 metais ir ištremta.

— JAV atstovas mšrioj Korėjos paliaubų karinėj komisijoj tvirtino, kad komunistai įsigabeno į Šiaurinę Korėją po paliaubų pasirašymo 115 sovietų gamybos naikintojų, kas reiškia paliaubų sutarties sulaužymą.

— Kongreso komitetas pritarė vyriausybės pasiūlymui pakelti kariškiams atlyginimą 6-25%, paštininkams 7.5%.

— Žiniomis iš Washingtono, prezidentas Eisenhoweris yra numatęs pakeisti šiuos aukštuosius armijos vadus: armijos štabo viršininką gen. Ridgway paskirti diplomatinėn tarnybon; NATO vyr. armijos vadą gen. Gruenther paskirti JAV armijos štabo viršininku, o į NATO vyr. vadus paskirti gen. L. Collins, buvusį armijos štabo viršininką.

Už pataikavimą priešui – 2 mt.

FORT BRAGS, N. C. — Armijos teismas nuteisė viršilą (M. Sgt.) William Olson 2 metus sunkiųjų darbų kalėjimo.

Teismas jį apkaltino bendradarbiavus ir pataikavus komunistams, esant jam karo nelaisvėj šiaurinėj Korėjoj. Be to, kartu nustatyta, kad jis klaidingai tvirtino nedirbęs belaisvių prižiūrėtojams prieš kitus draugus.

Kambodija turi vėl karalių

Vainikavo Suramaritą

PHOM PENH, Kambodija. — Didelėmis orientališkomis iškilmėmis, dalyvaujant budistų šventikams, sėdįs auksinėj kėdėj, kojas sukryžiavęs princas Norodom Suramarit vainikuotas Kambodijos karalium.

Prieš keletą dienų sosto atsisakė jo sūnus Norodom Sihanouk, 33 m., vadintas karalium saksofonistu. Jam nepatiko Prancūzijos-Amerikos užkulisinė politika jo šaly. Jis buvo paveldėjęs sostą iš savo senelio, taip kad dabar susidarė proga pavaldyti ir jo tėvui.

Amerika neteko Irving Potasho

Išvažiavo į Lenkiją

NEW YORKAS. — Penktadienį į komunistinę Lenkiją išplaukė Irving Potash, vienas iš didžiųjų Amerikos komunistų vadų.

Neseniai jį paleido iš kalėjimo, atlikus 3 metų ir 8 mėn. bausmę iš 5 metų, dalį bausmės dovanojus už gerą elgesį. Jį nuteisė kartu su 10 kitų pirmaeilių komunistų kurstytoju, raginusiu sukurti Amerikoj savo rojų prieš žmonių valią, griebiantis Lenino-Trockio priemonių, išmėgintų Rusijoj.

Išėjus iš kalėjimo, prokuroras jį laukė su kitu arešto įsakymu — už priklausymą komunistų partijai, gerai žinant, ko ji siekia — sugriauti jėgos ir prievartos priemonėmis Amerikos demokratinę santvarką.

Bet Amerikos teismas pažadėjo nekelti jam naujos bylos ir negrąžinti į kalėjimą, jei jis susiras šalį, kuri jį priimtų. Potash yra gimęs Rusijoj, bet vizai gauti kreipėsi į Varšuvos valdžios atstovybę. Lenkijai davus įvažiavimo leidimą, Amerika atsikratė vieno pragaro kūrėjo. Apleisdamas Ameriką, Potash pasakė komplimentą senatoriui McCarthy, pasisakydamas, kad jis esąs "makartizmo" auka.

Lava užliejo kaimą

HILO, Havajai. — Prasiveržusi lava iš Puulenos ugniakalnio užliejo ir sudegino pakalnėj esantį Kapaho kaimą, turinti 335 gyventojus. Valdžia, įspėta ankstybesnių išsiveržimų, laiku išgabeno gyventojus į saugią vietą. Iš jų nė vienas nenukentėjo.

PRISIBIJOMA NAUJO PALESTINOS KARO TARP ARABŲ TAUTŲ IR ŽYDŲ

Pašalinti pavojų gali tik didžiosios šalys

KAIRAS, Egiptas. — Paskutinėmis dviem dienomis padidėjo Egipto kariuomenės gabenimas į Sinai pusiasalį, įsiterpianti į Raudonąją jūrą ir savo šiaurine dalim susisiekianti su Izraeliu.

Egipto kariuomenės telkimas prasidėjo po premiero Nasser kalbos trečiadienį apie "dantis už dantį" nusistatymą santykiuose su kaimynu Izraeliu. Antradienio nakties ginkluotas konfliktas Egipto teritorijoj prie Gazos sukėlė tokią savitarpinę neapykantą, kad susidaro rimto pagrindo laukti platesnių karinių veiksmu atsinaujinimo. (Galutinėmis žiniomis, per susidūrimą Gazoj žuvo 37 Egipto kareiviai ir du civiliai, ir nušauti 8 izraelitai iš išsiveržusio kariuomenės dalino). Pavojų pašalnti gali tik JT Saugumo Taryba, kuri dabar šį konfliktą svarsto.

Organizuoja naują sąjungą

Egiptas paskubomis sudarė karinę sąjungą su Sirija. Prie šios sąjungos ruošiasi prisidėti ir Transjordanija, Libanonas ir Saudi Arabija. Šioji sajunga pakeis Arabų Lygą, kuri likviduojama, vienam jos nariui, Irakui, sudarius karinį paktą su Turkija prieš Lygos — svarbiausia Egipto — valią.

Ir Izraelis nepatenkintas

Prieš Turkijos-Irako karinę sąjungą pasisakė ne tik Egiptas, bet ir Izraelis. Jis pasiuntė protesto notas JAV ir Anglijos vyriausybėms, kadangi šios vyriausybės kaip tik skatino Iraką prisidėti prie Turkijos, kuri savo ruožtu, kaip NATO narys pratęsia Vakarų gynybos tiltą į Vidurinius Rytus.

Izraelio vyriausybė savo notoj sako, kad Turkijos-Irako paktas yra lygiai nukreiptas prieš komunizmą, ir prieš Izraelį.

Orientališkos intrygos

Egiptas, besivaidydamas su Iraku dėl jo sutarties su Turkija, tiek toli nuėjo, kad jos vyriausybės narys apkaltino Iraką, pakursčius Izraelį pasiųsti kareivius į Egiptą ir išprovokuoti antradienio nakties kruviną susidūrimą Gazoj. Irako užsienio reikalų ministeris pareiškė Egiptui griežtą protestą už tokių gandų skleidimą.

Anglija – "puikus taikinys" sovietų vandenilio bombai

Kremlius pagrasino Churchilliui

LONDONAS. — Sovietai per savo spaudą ir radiją pagarsino Churchilliui, tegu jis taip nepasitiki Amerikos atominėmis bombomis, nes palyginti maža Britų salų teritorija būtų labai geru taikiniu sovietų vandenilio bomboms.

Dieną prieš tai Churchillis kalbėjo parlamente apie Amerikos smogimą atgal be specialių pasitarimų su Anglijos vyriausybe, jei priešas pultų iš pasalų Angliją.

Jis įtikino parlamentą, kad būtų neprotinga reikalauti iš Amerikos Anglijos leidimo, norint duoti atgal priešui, kuris netikėtai užpultų Angliją.

Nežiūrint, kad Anglijos viltys sudėtos į Amerikos atominių ir vandenilio bombų galią, Anglija ryžosi pati gaminti ne tik atomines, bet ir vandenilio bombas, išleisdama šiems lygiagrečiams ginklams milijonines sumas.

Milijonierių vila "proletarų" vadui

Thorez nori gyventi tarp dykaduonių kapitalistų

PARYŽIUS. — Prancūzų komunistų partija nupirko $85,000 vertės vilą Rivieroj, kur apsigyvens sirguliuojąs "proletarų" vadas Maurice Thorez.

Komunistų vila yra pačiame prabangiausiame Cannes vietoj, greta Agos Kahn, markizo Milford Haven ir kitų dykaduonių, galinčių pramogauti iš paveldėtų milijonų.

Komunistų partija vadina vilą "komunistų darbininkų" nuosavybe. Viloj yra septyni miegamieji kambariai, į kuriuos, žinoma, nepateks nė vienas eilinis darbininkas, o tik proletarų aristokratai, Thorez sėbrai.

Pontecorvo laukia Amerikoje $15,000

Jam priklauso dalis patento

WASHINGTONAS, D. C. — Atominės Energijos Komisija patvirtino, kad pabėgusiam į Sovietų Sąjungą buvusiam anglų atominiam mokslininkui Dr. Bruno Pontecorvo priklauso $15,000.

Tai yra dalis to užmokesčio, kuri Amerikos vyriausybė sutiko sumokėti 6 buvusiems Italijos mokslininkams už svarbius atominius išradimus Romos universiteto laboratorijose 1934 m.

Šešiems italų mokslininkams, paskui pabėgusiems į Ameriką ir kitas Vakarų valstybes, JAV nutarė išmokėti $300,000, tarp jų ir Pontecorvo. Kada jis galės tuos pinigus atsiimti, turės pasikeisti JAV-SSSR santykiai. Geriausia, kad Pontecorvo pats atvažiuotų, sako AEC.

Laikantis statuto, JT turėtų pašalint SSSR iš savo tarpo

Įteikta rezoliucija Kongresui

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovas Smith (resp., Wis.) įteikė Kongresui rezoliuciją, kuroj prašoma prezidentą Eisenhowerį imtis žygių per JAV delegaciją Jungtinėse Tautose pašalinti iš šios pasaulinės organizacijos Sovietų Sąjungą.

Laikantis JT chartos ir narių pasižadėjimų, SSSR yra nevertas šios organizacijos narys, nes teikė karinę paramą Šiaurinei Korėjai ir komunistinei Kinijai jų agresinguose žygiuose prieš pačias Jungtines Tautas.

1953 m. JT paskelbė komunistinę Kiniją užpuoliku prieš Pietinę Korėją, kaip ir Šiaurinę Korėją, sako savo rezoliucijoj atst. Smith. Nežiūrint to, Sovietų Sąjunga rėmė kaip rėmusi šiuos užpuolikus, kas visiškai nesuderinama su JT nario pasižadėjimais.

Lietuvos ev. reformatų tremtyje einamas kelias

Antrojo Pasaulinio karo audros visi nuvežti, oficialiai priimti, pavieniai pristatyti, supažindinti ir ten pat pavaišinti. Šiame bankete ir Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios in Exile delegatui teko kiek ilgiau pasikalbėti su gubernatoriumi, kuris gyvai domėjosi Lietuva, pasakė su užuojauta, kad žinąs mūsų krašto nelaimę, pažinojęs prezidentą A. Smetoną. Domėjosi taip pat ir mūsų veikla tremtyje. Po pasikalbėjimo gubernatorius mielai sutiko duoti savo autografą.

Kitą konferencijos dieną po posėdžių visi delegatai buvo pakviesti į geriausią Ottawoje viešbutį Chateau Laurier, kur buvo susirinkę kongreso nariai, senatoriai ir vyriausybės narių. Šių vaišių metu mūsų delegatui teko artimai susipažinti su eile kongreso ir senato narių. Kanadoje gyvenantiems tremtiniams ir neturintiems pilietybės yra didelių sunkumų atvykti į JAV, nors ir trumpam vizitui. Mūsų delegatas priminė vienam iš kongreso atstovų apie šių formalumų atlikimo sunkumus ir ilgą laukimo laiką. Šis atstovas tuoj ten pat pažadėjo savo paramą. Dalis Lietuvos Ev. Reformatų Sinodo in Exile narių gyvena Kanadoje ir turi vargo su atvykimu į metinius posėdžius. Maloni staigmena buvo mūsų delegatui, kad jis kitą dieną po pasikalbėjimo savo viešbučio adresu jau gavo iš minėto kongreso atstovo oficialų raštą ir laišką, kurio priede buvo raštų nuorašai vyr. imigracijos viršininkui Kanadoje, JAV konsulatui ir net ministrui pirmininkui. Savo laiške minėtasis atstovas laidavo, kad mūsų sinodo nariams nebus jokių sunkumų atvykti į JAV. Tie visi formalumai būsią sutvarkyti 2-3 savaičių būvy, ir nurodė, kur ir į ką kreiptis. Pažadėjo ir jis pats asmeniškai padėti. Savo laiške laidavo, kad šių metų sinodan, kuris šaukiamas gegužės 28, 29 ir 30 d. d., tikrai galėsią vykti visi kuratoriai ir svečiai iš Kanados.

Tautinė veikla Toronte

Norisi paminėti, kad mūsų delegatas pakeliui į Ottawą buvo sustojęs Toronte ir ten vasario 13 d. dalyvavo Toronto Liet. Evangelikų Susivievienijimo parapijos Vasario 16 proga pamaldose, kurių metu parapijos kun. Kostizenas pasakė labai jautrų, pilną patriotizmo pamokslą. Gražu, kad lietuviai evangelikai Toronte gyvai reiškiasi ir tautinėje veikloje. Po pamaldų gražioje naujai pastatytos lietuvių parapijai bažnyčios salėje įvyko pobūvis. Šio pobūvio metu p. H. Pavilonis padarė pranešimą apie reformatų veiklą, atliktus darbus ir pasidžiaugė gražią torontiečių veikla. Toronte būdamas viešėjo pas kolegijos įgaliotinį Kanadai kurat. Petrą Šerną, kur turėjo pasitarimą su torontiečiais reformatais. **P. B.**

Jurgis Jankus — laureatas

Kovo 1 d. LRD balsavimo komisija (J. Augustaitytė Vaičiūnienė, Gr. Tulauskaitė ir Alb. Valentinas) patikrinusi rado atsiųstus 63 balsavimo vokus, iš kurių dauguma (32 balsai) pasisakė už Jurgio Jankaus romaną "Namas geroj gatvėj". J. Aisčio "Apie laiką ir žmones" gavo 25 balsus. Šeši balsavę nariai nepasisakė nė už vieną. Tuo būdu 1954 metų LRD premija teko Jurgiui Jankui, kuris šiuo metu gyvena Rochesteryje, N. Y. Premijos įteikimo šventė įvyks sekmadienį, kovo 20 d., Lietuvių Auditorijoje, dalyvaujant laureatui, kitiems rašytojams, solistei Sofijai Adomaitienei.

Šį kartą rašytojų buvo pasisakyta kartu ir dėl metinės LRD premijos skyrimo būdo ateityje: nežymia dauguma pasisakyta, jog ir ateityje LRD premija turėtų būti skiriama visuotiniu pačių rašytojų balsavimu.

LRD

TRUMPAI

★

— **Konsulo P. Daužvardžio** kalba, pasakyta Rockforde vasario 20 d., kongresmano Leo E. Allen įdėta į Congressional Record, George Washtingtono gimimo dieną, vasario 22 d.

— **Komp. Vl. Jakubėnas**, vienas iš prakiliausių lietuvių muzikų, kurio kūriniai pereitą vasarą buvo atlikti Grant Parko koncerte Chicagoje, akompanuos smuikininkui Alfonsui Paukščiui jo rečitalyje, kuris įvyks kovo 5 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Auditorijoje. Rečitalį rengia Balfo Chicagos Aps. Valdyba, o visas pelnas skiriamas šalpos reikalams.

— **Dramatizuotas Vinco Krėvės kūrybos pavaizdavimas** ruošiamas Chicagoje balandžio 2—3 dd. Dalyvauja aktoriai: I. Nivinskaitė, A. Brinka, A. Dikinis, J. Kelečius, V. Valiukas. Dekoracijos dail. A. Kurausko, Dramatizacijai, kuriai bus pritaikyta ir muzika, ištraukos pasirinktos iš vieno žymiausių Krėvės veikalų "Dangaus ir žemės sūnų".

— **Pasikalbėjimas su D. Kuraičiu** buvo įdėtas "Chicago American" dienraštyje ryšium su jo grįžimu iš kelionės po pasaulį. Laikraštis pabrėžia ypač tas vietas, kur Kuraitis sako, jog ten žmonės JAV laiką vienintele laisvojo pasaulio viltimi.

— **Apie solistę Zuzaną Griškaitę**, kuri kovo 13 d. 4 v. p. p. dainuos drauge su solistu Stasiu Baranausku Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje, po "Aidos" operos spektaklio, kuri buvo statyta Boston Symphony Hall "Boston Symphony Hall "Boston Globe", šiaip atsiliepė: "Aidos" operoje iš visų solisčių Zuzana Griskaitė Aidos rolėje, atrodė, labiausiai tiko savo vietoje. Ji dainavo skambančiais aukščiausiais tonais ir su dramatiniu įsijautimu". Solistai Zuzana Griškaitė ir Stasys Baranauskas, be kitko, dainuos ir duetų. Solistam akompanuos muz. Aleksandras Kučiūnas.

— **J. Linkuvienė** buvo sužeista, kai jos vyro vairuojamas automobilis susidūrė su jaunuolių automobiliu 47 gatvėj prie Morgan St. Abi mašinos buvo sudaužytos.

— **Chicagos Lietuvių Studentų Santaros** rengiamajame akademiniame vakare, kuris įvyks šį šeštadienį, 7 val. vak. Hollywood svetainėje (2417 W. 43 St.), be įdomios inž. B. Budgino paskaitos bei meninės dalies, bus rodoma įdomus filmas iš įvykusios nepriklausomųjų studentų konferencijos.

— **Mrs. Agnes Ruibus**, žinomo realestatininko George Waslo duktė, šiomis dienomis buvo operuota Franklin Park ligoninėje. Operacija praėjo sėkmingai, ateinantį trečiadienį ji jau galės grįžti į namus.

— **Edo Karriso**, garsus estų operos tenoras, dainuos Lietuvių Auditorijos ruošiamame koncerte kovo 27 d. Kurį laiką jis dainavo Švedijos karališkoje operoje Stockholme, o prieš keletą savaičių atvyko į Ameriką. Kiti to koncerto dainininkai Algirdas Brazis ir M. Kripkauskienė.

— **A. Patackas**, 3356 S. Emerald, laimėjo teisme bylą prieš kompaniją Standard Brand Co. Ten bedirbdamas, jis, nešdamas dėžę plieno į antrą aukštą, buvo sukritęs, o paskui turėjo būti staigiai nugabentas į ligoninę, kur jam buvo padaryta sunki vidurių operacija gelbėti gyvybei. Teismas pripažino, jog kompanija gaus sumokėti visas gydymo išlaidas, kurių susidarys apie 2,000 — 3,000 dol.

— **A. Rako vaistinė**, 3201 S. Halsted, buvo apiplėšta vieno plėšiko, kuris trečiadienio vakare pasigrobė $80.

— **Birutės choras** paaukojo ALT $15 Lietuvos laisvinimo reikalams.

— **Vladas ir Vilhelmina Stuogis**, gyv. Evanstone, gavo jau pilietybės popierius kovo 1 d. Jų liūdininkai buvo p. Josephine Putrimas ir p. John Gedraitis, gyvenąs Evanstone.

— **Lietuvių teisininkų** savybės pobūvis įvyks š. m. gegužės 14 d. Augustino Galecko salėje, 12304 So. Halsted St., Chicago 28, Ill. Meninę pobūvio programą atliks patys teisinnkai ir jų šeimų nariai.

— **Adolfas Ramonis**, šokių orkestro vedėjas, pirko biznį ir persikėlė gyventi į 1820 W. 46 St. Tel. LA 3-9618.

KNYGVEDYS SALEMONAVIČIUS

Savo laiku Bridgeporte gyveno Salemonavičius, kuris gamino visai kolonijai įvairiausios rūšies megztinukus. Jis buvo įsitaisęs geras mezgimo mašinas, vartojo pirmos rūšies vilnas ir gamino sweaterius pagal išmieras. Jojo Bridgeport Knitting Mills buvo pažįstamas visai lietuvių kolonijai, nes daugelis pas jį užsisakinėjo megztinukus. Buvo laikotarpis, kad Salemonavičiai megztinukus dideliais kiekiais gamino didelėms amerikiečių bendrovėms.

To paties Salemonavičiaus sūnus Frank šiandien turi savo knygvedybos ofisą. Jis 1941 metais baigė North Western universiteto knygvedybos skyrių, išlaikė kvotimus ir dirba. Kurį laiką jis dirbo įvairiose atskaitomybės bendrovėse, tarnavo kariuomenėje, o paskutiniais metais gyvena 504 West 33rd St. ir dirba savarankiškai.

Savo ofise jis turi daugybę atskaitomybę liečiančių knygų, įvairių skaičiavimo mašinų, o tėvo vartotos mašinos megztinukams gaminti stovi jo namo rūsyje. **Reporteris**

Skaitykite "N-nas"

Telef.: 29-198
SLOPPY JOE'S BAR
JUOZAS IR MARGARETA
GALACKAS
Lietuviai savininkai maloniai sutinka kiekvieną tautietį keleivį.
VYNAS — ALUS — LIKERIAI
GERAS VALGIS
Didelė svetainė ekskursantams ir grupėms.
201 DUAVAL STREET
KEY WEST, FLORIDA

Tel.: 89-1957 Tel.: 84-882
WHITNEY STAPLES
(STAPULIONIS) REAL ESTATE
Certified Property Manager
Visi atvykusieji telefonu ar atvirukais užsiregistruoja savo adresą. Suinteresuoti gauna užsiregistravusių adresus ir visas kitas informacijas.
Pardavimui dideli ir maži namai Miami, Miami Beach ir apylinkėse. Jei ieškai namų klausk Stapulionį.
1519 Congress Bldg., 111 NE 2nd Ave.
9251 Little River Blvd.,
MIAMI, FLORIDA

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

SLA 260 kp. narių susirinkimas bus sekmadienį, kovo 6 d., 2:30 val. po pietų, 2439 W. 69th St. Nariai malonėkite atsilankyti ir sumokėti mokesčius už apdraudą. Taip pat bus priimami ir nauji nariai, norintieji apsidrausti Susivienijime. **—Valdyba.**

Krakiškių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks kovo mėn. 6 dieną, sekmadienį, 2 val. po pietų Club Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai,-ės dalyvaukite susirinkime. Turime daug svarstymo ir parengimo planavimą.
—A. Kvedaras, rašt.

Šv. Petronelės Dr-jos susirinkimas įvyks sekmad., kovo 6 d., 1955, Šv. Jurgio parap. naujojoj klebonijos salėj, prie 32nd Place ir Lituanica Ave., 1 val. po pietų. Visos narės malonėkite atsilankyti laiku. **—Valdyba.**

Lietuvių Kęstučio Pašalpos Klubo mėnesinis narių susirikimas įvyks sekmadienį, kovo 6 d., 1 val. p. p. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Narių mokesčiai bus priimami nuo 10 val. ryto. Norintieji įstoti klubo nariais gali tai atlikti susirinkimo metu.
—Valdyba.

ALEKSANDRAS SADAUSKAS
gyv. 4504 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1955 metų kovo 3 dieną, 6:40 val. vakare, sulaukęs senatvės. Gimęs Tauragės apskrity, Luokės parap., Lapkalnių kaime. Amerikoj išgyveno 52 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Ona, pagal tėvus Shadbaras, 3 sūnūs: Alex Jr., marti Bernice, Louis, marti Lorraine ir Thomas; duktė Sue Cheplis, žentas Michael; 6 anūkai, 1 proanūkas; brolis Stanislovas (Michigan), kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Amerikos Lietuvių Piliečių Klubui.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Pirmadienį, kovo 7 d., 8:30 valandą ryte bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Aleksandro Sadausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnūs, Marčios, Duktė, Žentas, Anūkai, Proanūkas, Brolis ir Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741.

Metinė Mirties Sukaktis

JUSTINAS STALIGA
gyv. 4701 W. Roosevelt Rd.
Cicero, Ill.

Mirė 1954 metų kovo mėn. 8 dieną. Gimes Lietuvoje, Šiaulių apskrity, Šaulėnų parap., Sodaičių kaime.

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Elzbieta, pagal tėvus Tarvydaitė; duktė Sophie Kuchinskas, žentas Walter ir kiti giminės.

Mūsų brangiajam vyrui ir tėvui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios Šv. Antano parapijos bažnyčioje 1955 metų kovo 8 dieną, 7:30 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Duktė, Žentas Giminės.

PADĖKA
A. † A.
POVILAS RUNELLA

Mirė 1955 m. vasario 20 dieną ir palaidotas Šv. Kazimiero papinėse vasario mėn. 24 d.

Velionis Povilas Runella negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į amzinybės vietą. Todėl mes, atmindami jį ir apgailėdami jo mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir palydėjusiems į kapus.

Dėkojame mūsų dvasiškiems tėveliams, kun. C. Juozaičiui, kun. E. Zakarauskui, kun. B. Budvyčiui, kun. J. Kuzinskui ir kun. Fr. Kelpšai, kurie atlaikė išpūdingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame laidotuvių direktoriui Jurgiui F. Rudminui už mandagu ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame Chicagos Lietuvių Draugijos karstanešiams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidotuvėse dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimasis, sakome: Ramiai ilsėkis šaltojoj žemelėj.

Nuliūdę lieka:

Žmona Elzbieta, Sūnus Povilas, Marti Bronė, Duktė Jean Slakis, Žentas Albert ir kiti Giminės.

Metinė Mirties Sukaktis

WALTER ZORES
gyv. 535 W. 36th Street

Mirė 1954 metų kovo 6 dieną, sulaukęs 53 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje.

Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse kovo 10 dieną.

Paliko nuliūdę: žmona Marie pagal tėvus Jarašūnas; duktė Alice Pajauskas žentas Gilbert, anūkai Gilbert ir Nadine; seserų vaikai: Aida ir jos vyras Leonard Sebelskis, Charles Stankus ir jo žmona Miriam, Stanley Stankus, jo žmona Jean, Charles Knukšta, jo žmona Mary, Della Dewar, jos vyras Alex ir jų šeimos; švogeris Pranciškus Stankus ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Mūsų brangiajam vyrui ir tėvui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios Švento Jurgio bažyčioje, esančioje Bridgeporte 1955 m. kovo mėn. 7 dieną, 7:00 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 535 W. 36th St.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona ir Duktė.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. — Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

NUSIDAVIMAI PALMIŲ PAVĖSY

Nepriklausomybės atgavimo minėjimas

LOS ANGELES, Cal. — Vasario 16-tosios minėjimas šiemet čia didžiosios spaudos visai nepastebėtas. Nežiūrint ir to, kad Alto skyriaus valdyba visiems didiesiems laikraščiams buvo pasiuntusi kvietimą dalyvauti iškilminguose pietuose viename geriausių Los Angeles miesto "Baltimore" viešbutyje. Net ir miesto burmistro lietuvių dienos proklamacija (vasario 16) neišvydo dienos šviesos spaudos puslapiuose.

Didelė dalis čia išeinančiųjų dienraščių priklauso Hearsto spaudos trestui. Šiuo metu jo visi laikraščiai labai storu balsu triubija apie Wm. R. Hearsto jr. vizitą ir pasikalbėjimus Maskvoje, keldami savo bosą į padanges, iš jo daro kažkokį žurnalizmo herojų, kai tuo tarpu jo pasikalbėjimuose su Maskvos tironais neužsiminta nė vienu žodžiu apie pavergtas tautas. Jo viename didžiausių, kaip ir visoje eilėje mažųjų, laikraščių, čia vietoje, nesirado vietos net kelioms eilutėms pastebėti mūsų pastangoms ir įvykiams siekiant išlaisvinti milijonus vergų iš pono Hearsto svetingos viešnagės Maskvoje šeimininkų nagų.

5000 dolerių

Apytiksliai 4,800 dol. čekis buvo įteiktas prof. Mykolui Biržiškai Los Angeles mieste vasario 16-tosios minėjimo proga. Specialus komitetas tuos pinigus surinko aukomis iš viso pasaulio lietuviškų kampų. Berods, prof. M. Biržiškai tai jau ne pirmoji, nors ir pati stambiausioji, dovana.

Nebuvo girdėti, kad šis geros ir didelės širdies komitetas būtų pasiskelbęs jau nebeveikiančiu. Kol tai dar neįvyko, vertėtų jam siūlyti naujų užduočių. Gal tiktų štai koks siūlymas: yra dar vienas nepriklausomybės akto signataras, gyvenąs irgi šiame krašte ir taip pat sunkiose, jei ne dar sunkesnėse kaip prof. M. Biržiška, pragyvenimo sąlygose — tai prof. J. Kaminskas.

Kas gi bedės (ir kas būtų kompetentingas) svarstyklėsna tų dviejų Neprikl. akto signatarų nuopelnus tautai. Jei susirūpinta vienu, kodėl apleidžiamas kitas? Los Angeles lietuviškoji visuomenė, sudariusi komitetą, jos tarpe gyvenančių tautos veteranu pasirūpino. Antruoju, tolygiu tautos veteranu, "koegzistuojančiu" New Yorke — rūpinasi kas? Bent nieko negirdėti. O reikalas tokiam rūpesčiui yra gyvas ir būtinas, kiek pašnibždomis girdėti — net neatidėliotinas.

Rytuose sako, daug kas stebisi Los Angeles lietuviškosios visuomenės gaivališkumu ir jautrumu. Todėl iš čia išplauktų siūlymas ir Los Angeles biržiškiniam komitetui — gal jis nepavargtų perdaug, jei pratęstų savo akciją ir prof. Kaminsko pragyvenimo sąlygoms pagerinti. Ot, taip sau, Rytams nubraukti per nosį. Iš ten, sako, ir pas mus ateina visokia šviesa...

Demokratiškas teatras

Kartais pasitaiko juokų ir tada, kai rimti žmonės dirbą rimtą darbą. Taip atsitiko čia, užsimojus įsteigti lietuvišką teatrą. Grupė iniciatorių, kvietimuose steigiamajin susirinkiman, pažymėjo, kad, tarpe kita ko, ..."bus... demokratiniu būdu išrinkta teatro valdyba". That's a good joke. Ar ne? Atrodo, lyg kur nors čia rinkimai vykdomi ne demokratiniu būdu. Ir tikrai, rinkimai, kaip visur, taip ir tame susirinkime praėjo demokratiniu būdu, nes kandidatus statė ir paskui rinko, kas kokius norėjo. Atseit, pagal susirinkusiųjų valią. Bet tas demokratiškas būdas kažkaip paliko nuošalyje patį vyriausiąjį iniciatorių — J. Kaributą, ant kurio pečių turėtų gulti visa teatro našta, jį net neišrinko į valdybą.

Į teatro valdybą išrinkti Mitkienė, Gliauda, Makarevičius, Pėterienė ir Dovydaitis. Jėgos geros — lauksime gerų ir veikalų.

—V. Pajūris

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo

Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Wilkes-Barre, Pa.

Tai bent buvo Lietuvos nepriklausomybės minėjimų

Sekmadienį, vasario 6 d., St. Nichols Auditorijoj Lietuvių Radijo valanda, kurią veda SLA legalis patarėjas adv. J. R. Verbalis, surengė Lietuvos nepriklausomybės 37 metų minėjimą ir tos valandos 7 metų sukaktį.

Programą vedė pats adv. J. R. Verbalis. Programa buvo įvairi. Dainavo Luzernės šv. Onos parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Varaičio. Solo J. Januška, Louise Balonis, Mrs. Helen Kosar ir Paul Porter. Duetu Helen Kosar ir Paul Porter.

Kalbėjo šv. Onos parapijos klebonas kun. V. Šimkonis iš Luzerne, M. Kupris ir St. Gegužis iš Mahanoy City, Pa.

Programa buvo gražiai atlikta.

Adv. J. R. Verbalis perskaitė Pennsylvania gubernatoriaus George M. Leader proklomaciją, paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės proga.

Sudainuota Amerikos ir Lietuvos himnai, ir tuo programa baigėsi.

Nepaisant blogo oro, žmonių atsilankė apie 400.

Antras minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 13, toj pačioj svetainėj. Ją rengė tam tikras komitetas, susidedąs iš elito ir menamai įžymesnių Wyoming Klonio asmenų. Taip bent buvo skelbta.

Kalbėjo pralotas Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y., ir Bronius Kazlas iš Pittstone. Aktorius Vitalis Žukauskas juokino publiką įvairiais anekdotais. Dainavo Mrs. Kazlas (Šeporaitytė). Buvo priimta rezoliucija prieš Lietuvos pavergėjus raudonuosius komunistus.

Publikos atsilankė labai mažai. Kalbėtojams, programos pildytojams ir patiems rengėjams nebuvo smagu. Buvo rinktos aukos, bet nepasakė kiek buvo surinkta nei kam jos bus skirtos.

Trečias minėjimas įvyko trečiadienį, vasario 16, per radiją iš stoties WBAX, Wilkes-Barre, Pa. Rengė LRKSA. 5-ta apskritis. Programos vedėjas buvo adv. Edw. W. Lopatto. Trumpas ir geras kalbas pasakė LRKS dvasios vadas kun. J. F. Ball-Baltusevičius ir "Garso" redaktorius Matas Zujus. Rezoliuciją, kuri buvo priimta antrame minėjime, perskaitė adv. Floyd Juškauskas. Meninę programą gražiai atliko Kingstono šv. Marijos parap. choras, vadovaujamas muz. J. J. Šaučiūno.

Sekmadienį, vasario 20 buvo Lietuvos nepriklausomybės minėjimas ir Pittstone, bet neteko nugirsti kaip ten pavyko.

Wyoming Klonis lietuvių veikloje beveik apmiręs. Nėra nei Balfo, nei ALT, nei Lietuvių Bendruomenės skyrių. Jeigu kokioj parapijoj ir yra — nieko neveikia. Bet jeigu kada vieni kitus sukiršina, tai pradeda ką rengti be galo.

Pastaba. "Tėvynės" Nr. 7 redakcijos straipsny "Pasižvalgius" parašyta, kad SLA viceprez. Dargis gavo proklamaciją iš naujojo Pennsylvanijos gubernatoriaus George M. Leader, kuris pasklebė Lietuvos nepriklausomybės dieną. Tikrenybėje ne P. Dargis iš Pittsburgh gavo tą proklamaciją, bet adv. J. R. Verbalis iš Wilkes-Barre, Pa., ką liudija fotografija, nutraukta laike proklamacijos pasirašymo su visais dalyviais.

Buvęs parengimuose

18% mokinių blogos klausos

Tyrinėjimai rodo, kad Chicagos 18% mokinių turi blogą, su trūkumais klausą. Illinojaus universiteto medicinos mokyklos profesorius Lederer sako, jog ši išvada pasidaryta ištyrus 160,000 viešųjų mokyklų ir 186,000 parapinių mokyklų mokinių. 99 nuošimčiai tėvų apie savo vaikų girdos trūkumus nieko net nežiną.

1954 m. ALT vajaus apyskaita

Viso gauta aukomis $42,193.60

ILLINOIS	
Chicaga	$ 10,535.00
Rockford	650.00
Melrose Park	312.11
East St. Louis	211.15
Springfield	80.00
Bensenville	50.00
Kitos vietos	18.00
	$ 11,,856.26
MASSACHUSETTS	
Boston	$ 2,005.00
Worcester	1,325.00
Brockton	1,235.00
Lawrence	282.00
Norwood	100.00
Cambridge	100.00
Westfield	70.15
Athol	50.00
Lowell	40.80
Kitos vietos	3.00
	$ 5,210.95
CONNECTICUT	
Waterbury	$ 2,800.00
Hartford	505.00
New Haven	400.00
Ansonia	230.00
New Britain	140.34
Bridgeport	137.00
Manchester	100.00
	$ 4,312.34
MICHIGAN	
Detroit	$ 3,337.00
Grand Rapids	250.00
Custer	116.00
Muskegon Heights	52.00
Flint	35.00
	$ 3,790.00
PENNSYLVANIA	
Philadelphia	$ 2,298.68
Pittsburgh	900.00
Scranton	121.75
Chester	96.00
Elmhurst	75.00
Bryn Mawr	39.00
Easton	18.85
Kitos vietos	4.50
	$ 3,553.78
NEW YORK	
Rochester	$ 1,500.00
New York	961.75
Amsterdam	400.00
Great Neck	228.90
Buffalo	155.00
White Plains	47.00
Doldgeville	15.00
Cortland	14.00
Niagar Falls	7.00
	$ 3,328.65
OHIO	
Cleveland	$ 2,500.00
Cambridge	300.00
Akron	200.00
Newark	105.00
Dayton	102.00
Toledo	50.00
	$ 3,257.00
NEW JERSEY	
Paterson	$ 704.46
Elizabeth	300.00
Linden	150.00
Bayonne	226.75
Newark	100.00
Cliffside	30.00
Maywood	20.00
Kitos vietos	5.00
	$ 1,536.21
WISCONSIN	
Racine	$ 600.00
Kenosha	290.10
Milwaukee	175.35
Sheboygan	102.15
Kitos vietos	15.00
	$ 1,182.60
INDIANA	
Gary-East Chicago	$1,074.81
MARYLAND	
Baltimore	$ 988.10
FLORIDA	
Miami	$ 635.50
St. Petersburg	300.00
	$935.50
CALIFORNIA	
Los Angeles	$400.00
San Francisco	20.00
	$ 420.00
NEW HAMPSHIRE	
Manchester	$60.00
Nashua	70.00
Kitos vietos	2.00
	$ 132.00
RHODE ISLAND	
Providence	$ 103.50
MAINE	
Green	$ 50.00
Lewiston	20.00
Prisque Isle	20.00
Augusta	10.00
	$ 100.00
NORTH DAKOTA	
Jamestown	$ 100.00
MISSOURI	
St. Louis	$ 100.00
CANADA	
Windsor	$ 96.00
IOWA	
Sioux City	$ 75.00
TEXAS	
Cleburne	$ 40.00

Amerikos Lietuvių Taryba
Vykdomasis Komitetas

Cleveland, Ohio

Skautų surengtas Vasario 16-tos minėjimas

Liga neleido man nueiti į Clevelando Alto surengtą didįjį Vasario sukakties minėjimą, kuriame dalyvavo veikėjas — kalbėtojas iš tolimo miesto ir rimtos meninės jėgos. Tat nepraleidau progos nueiti į mažąjį Vasario minėjimą, kurį surengė Clevelando skautės mūsų jauniesiems ir jų tėvams vasario 27 dieną.

Pradžioje: sutikimas vyriausios skautininkės p. Zailskienės, kuri iš Čikagos atsilankė į šią šventę; vėliavų įnešimas, pagerbimai, pranešimai, giesmės, vėliavos perdavimas, įvairūs žodžiai. Paskui ėjo įsakymų skaitymas, jaunuolių kėlimas į aukštesnį laipsnį, priėmimas į skautų broliją, priesaika, sveikinimai ir t.t.

Kada man teko augti, skautybė buvo iš viso dar neseniai gimusi. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Jaunimas Lietuvoj nieko negirdėjo apie skautų organizaciją. išandien išeivijoj mūsų skautija išvystė didelę veiklą, apie ką liudija mūsų spauda, kur aprašomi įvairūs įvykiai, darbai jų organizacijoj, laimėjimai, nesklandumai ir įvairūs sunkumai.

Gražu buvo žiūrėti į gausų jaunuolių būrį, išsirikiavusį mūsų salėje trimis pasieniais. Tvarkingai apsitaisę, gražios išvaizdos skautės ir skautai, be žodžių įtikino kiekvieną, kad mūsų tauta išeivijoj gyvuoja ir kovoja. Pagrindo sielvartoms ir verkšlenimui dėl visų tautų ateivių tirpimo Amerikos katile, be abejo, yra. Ši grėsmė lieka visiems. Tačiau mūsų skautija budi. Šiandien akys džiaugiasi ir nėra vietos mintims apie ateivių išmirimą svetimoj žemėj.

Po oficialių skautybės apeigų buvo pereita prie to, kas žadina nuotaiką, jausmus (sentimentus), kas gražu, linksma, bet kartu ir rimta.

Scena pagražinta Lietuvos kaimo pirkia su darželiu ir kryžiumi. Rūpintojėliu. Tame darželyje, aikštelėje prieš pirkią, eina iškarpos iš jaunimo gyvenimo. Vaidintojų tarpe, šalia baigiančių gimnaziją, buvo ir tokių, kurie yra gimę jau tremty. Viena grupė po kitos, pradedant jauniausiais, kalbėjo, žaidė, vaidino, dainavo, šoko. Viso pasirodė apie 40—50 artistų, rimta ranka aptvarkytų. Įtraukimas tokio didelio skaičiaus jaunimo į darbą, yra labai didelės auklėjamos vertės reiškinys. Buvo pilnai įvykdytas šūkis: daugiau veiklos jaunimui. Čia tenka pripažinti nuopelną Clevelando skaučių vadovybei ir ypač paskautininkei p. Modestavičienei, kurios pasišventimu ir ištverme daugiausia buvo parengta meninė programa.

Programa buvo parengta su dideliu skoniu, be mums būdingų perdėjimų ir nukrypimų į šiandien gaižų, melagingą (melodramatinį) paviršutinį, tuščiavidurį patriotizmą, buvusį taip vertingą prieš 50 metų.

—J. Liūdžius

New York, N. Y.

Svarbi ir įdomi paskaita

Demokratinio Darbo Talka siekia lietuvių visuomenėje atskleisti Vakarų politinių laisvių ir senos akademinės kultūros dirvoje brendusio demokratinio socializmo teikiamas perspektyvas ir surasti savojo krašto vietą bei nustatyti mūsų uždavinius tų perspektyvų rėmuose.

D. D. T. kreipiasi į kiekvieną lietuvį, kuriam nuoširdžiai rūpi, kad ateities Lietuvos politinis, ūkinis ir kultūrinis gyvenimas būtų pastoviai pagrįstas demokratinių laisvių ir socialinio teisingumo principais.

D. D. T. ruošia eilę paskaitų, kurių pirmoji įvyks š. m. kovo 12 d. 7 val. vak., Laisvosios Baltijos Namuose (Free Baltic House, 131 East 70th St., kampas Lexington Ave., New York City).

Paskaitos tema: Mūsų pozicijos laisvės idėjos lietuviškajame fronte. Skaito Dr. Juozas Repečka. Po paskaitos diskusijos.

Maloniai kviečiame atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Demokratinio Darbo Talka

DIDELIS PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

GAUTAS DIDELIS KIEKIS NAUJŲ PAVASARINIŲ

RŪBŲ ir BALTINIŲ, vyrams, moterims, vaikams ir namų reikalams, kaip tai: paklodžių, užvalkalų, rankšluosčių ir kt.

SUMAŽINTOMIS KAINOMIS PIRKSITE LIETUVIŠKOJE

JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 6300

Property Management
Mortgage Sales — Loans
Notary Public
Investment Counsellors

Home Of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Accepted

Tel.: JE 8-9126
CARIB BARBER SHOP
GEORGE YERKES
lietuvis savininkas
1655 James Ave., kampas Lincoln Rd.
(Priešais Albion Hotel)
MIAMI BEACH, FLORIDA

TIKSLUS IR RŪPESTINGAS
PAJAMŲ MOKESČIO
APSKAIČIAVIMAS
2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta.

ŠIMAIČIAI
Realty, Builders, Insurance.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

AR TELEVIZIJA NEVEIKIA?

APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Tel.: CAlumet 5-7237

RAKANDAI
TELEVIZIJOS
RADIOS
REFRIGERATORIAI
PLOVYKLOS
PEČIAI
KAURAI
JEWELRY
Prekės geriausių išdirbysčių.

LENGVI IŠMOKĖJIMAI

Lietuviška Radio Valanda Budriko leidžiama iš stoties WHFC, 1450 kil. kas ketvirtadienį nuo 6 iki 7 val. vak.

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Skurdas Ir Priespauda Rusijoje

Hearst'o laikraščių trusto galva William Randolph Hearst Jr. aprašo savo įspūdžius iš kelionės Maskvon, kurią jisai neseniai atliko, lydimas dviejų tos spaudos organizacijos tarnautojų. Jisai turėjo progą pasikalbėti su stambiausiais bolševikų diktatūros šulais — Chruščiovu, Bulganinu, Žukovu ir Molotovu — ir pastebėti dėmesio vertų dalykų sovietų sostinėje.

Kol Hearstas kalba apie tai, ką jisai matė savo akimis arba patyrė iš pašnekėsių su įvairiais asmenimis, jo pasakojimas yra gyvas ir įdomus. Skaitydamas junti, kad tai gyvenimo tikrovė. Liūdna ir varginga tikrovė!

Po 37 metų bolševikų valdžios, Rusijos žmonės ne tik neturi laimės ir gerovės, kurią jiems žadėjo Leninas, ginkluota jėga pagrobdamas į savo rankas valdžią 1917 metais "oktiabrio" (spalio) dienomis, bet gyvena tokiame skurde, kuris būtų nepakenčiamas paprastam vakarinių šalių darbininkui. Nė vienoje kapitalistinėje šalyje darbo žmonės nėra taip slėgiami ir išnaudojami, kaip "komunizmo tėvynėje"!

Nėra Nei Komunizmo, Nei Socializmo

Amerikos laikraštininkas visai teisingai sako, kad šių dienų Rusijoje "nėra tokio dalyko, kaip tikrasis marksinis komunizmas". O vienas gerai painformuotas Vakarų diplomatas pasakė jam, kad Rusijoje **"nėra komunistų — nei viršuje, nei apačioje"**. Jei kas bandytų tenai praktikuoti "tikrąjį komunizmą", būtų sušaudytas, kaip nukrypęs nuo sovietinio kelio. Sovietinė sistema, kuri yra įvykdyta praktikoje, esanti pagrįsta "valstybiniu kapitalizmu".

Pritardamas šioms diplomato mintims, Hearstas sprendžia iš to, ką jisai patyrė Rusijoje, kad "Sovietai žengia labiau kapitalizmo kryptim, tuo tarpu kai mes čia (Amerikoje) einame labiau socializmo link".

Kitaip sakant, kapitalistinė Amerika yra arčiau prie socializmo, negu "komunistinė" Rusija!

Tikra tiesa. Rusijos kapitalistinė santvarka buvo sugriauta, bet ant jos griuvėsių bolševikai įkūrė ne socializmą, o **totalitarinę valstybinio ūkio sistemą.** Hearstas, kaip ir daugelis kitų žmonių, vadina ją "valstybiniu kapitalizmu", nors tai nėra moksliškai tikslus pavadinimas. Kapitalizmo sistemoje prekės yra gaminamos **rinkai,** tuo tarpu kai bolševikinėje sistemoje viskas yra gaminama **valstybei.** Valstybės valdžia nustato, kiek ko gaminti, ir skirsto gamybos vaisius. Ji sprendžia, kiek kam duoti valgyti ir kam visai neduoti. Stalinas numarino badu (1932-33 m.) milijonus Ukrainos, Dono srities ir Pavolgės ūkininkų, kai jie atsisakė eiti į "kolchozus (Hearstas visai neteisingai vadina tuos ūkininkus "atsilikusiais"; jie buvo kaip tik ekonomiškai toliau paženge už kitus Rusijos ūkininkus!).

Tai nėra kapitalizmas. Tai yra **valstybinė vergija.**

Žmonės — Valstybės Vergai

Bet vergija nėra ekonomiškai sėkminga sistema. Vergija pražudė Romos imperiją. Vergas (arba baudžiauninkas) dirba tik iš prievartos — be noro, nesparčiai ir nerūpestingai, ir greit sugadina darbo įrankius. Jį reikia visą laiką prižiūrėti, raginti ir bausti. Nieko negaminanti prižiūrėtojų armija gula sunkia našta ant ūkio.

Taip yra bolševikinėje Rusijoje. Vien už pavėlavimą į darbą darbininkai yra baudžiami kalėjimu, kaip kriminalistai! O kiek tenai tų "sabotažo" bylų! Ir, nežiūrint tokio žiauraus elgimosi su darbininkais, gamyba nuolatos šlubuoja. Todėl valdžia yra priversta **naudoti** visokias paskatinimo priemones — darbo **lenktynes,** premijas, bonusus ir t.t. Ūkininkams, prievarta suvarytiems į "kolektyvius ūkius", leidžiama turėti nuosavus sklypelius žemės ir jų produktus laisvai pardavinėti rinkoje.

Visomis šitomis priemonėmis siekiama įkvėpti valstybės vergams **norą dirbti.** To negali padaryti nagaika ir koncentracijos stovykla.

Bet tos skatinimo priemonės yra **kapitalistinio** pobūdžio. Be galo dideli **atlyginimo skirtumai** tarp įvairių darbo rūšių ir, dar labiau, tarp darbininkų ir dirbtuvių "bosų" irgi yra kapitalizmo požymiai.

Kapitalizmas, vadinasi, veržte veržiasi į sovietų ūkio sistemą. Ne be pagrindo tad Hearstas sako, kad sovietai žengia "kapitalizmo kryptim". Bet jisai klysta, jei jisai įsivaizduoja, kad į kapitalizmą Rusija įeis palaipsnio išsivystymo keliu. Tam kelią užkerta **totalitarinė diktatūra.**

Sovietų "Demokratija"

Silpniausios Hearsto pasakojimuose yra tos vietos, kur jisai paliečia politinę Sovietų Rusijos santvarką. Keliliką dienų pabuvęs Maskvoje, jisai, žinoma, negalėjo ją kaip reikiant ištirti. Rašo jisai tai, ką buvo kur nors skaitęs arba ką jam pasakė jo palydovai, o jie, matyt, ir patys nedaug teišmano.

Štai, ką Hearstas pasakoja apie Rusijos istoriją:

> "Žmonės nebuvo laisvi, valdant Rusiją carams, ir jie nėra tikrai laisvi dabar, bet yra faktas, kad jie turi daugiau laisvės ir mano, kad jų gyvenimas daug geresnis. Jie negaudavo balsuoti caro laikais ir, nors jų balsavimas šiandien nereiškia nieko, jie tikrai tiki, kad jie turi demokratiją".

Tokius nebūtus dalykus rašo vyriausias milžiniško laikraščių tinklo redaktorius!

Kiekvienas sakinys tuose jo pareiškimuose yra **aiški netiesa.** Argi prie caro valdžios Rusijoje nebuvo **rinkimų?** Pasirodo, Hearstas nėra girdėjęs apie Rusijos "Valstybines Dūmas", parlamentus. Keturis kartus Rusijos žmonės tas Dūmas rinko, ir paskutinė Dūma faktiškai nuvertė carą Nikalojų II.

Hearstas sako, kad prie caro žmonės visai neturėjo laisvės, o dabar jos šiek tiek "turi". Bet juk carizmo laikais Rusijoje veikė įvairios politinės partijos ir ėjo įvairių pakraipų laikraščiai bei žurnalai. Buvo opozicija: parlamento (Dūmos) rinkimuose priešingos caro valdžiai partijos statydavo savo kandidatus, spaudoje ir mitinguose už juos agituodavo; net socialistinės ir revoliucinės partijos išrinkdavo savo atstovus į Dūmą. Pačiame Peterburge ėjo ir bolševikų "Pravda".

Nežino Paprastų Faktų

Dar yra gyvi milijonai rusų, kurie tuos laikus atsimena arba kurie žino apie juos iš savo tėvų pasakojimų. Ar tarp jų gali būt daug tokių žioplių, kurie tiki, jog dabar Rusijoje "daugiau laisvės"? Vargiai.

O žmonių gerovė? Carizmo laikais juk nemirė badu milijonai valstiečių!

Hearstas visai užmiršta, kad po caro nuvertimo Rusijoje buvo pradėjusi kurtis **demokratinė valstybė;** buvo ir Steigiamasis Seimas išrinktas visuotiniu balsavimu. Karas ir bolševizmas tą besikuriančią demokratiją pasmaugė, bet žmonės parodė, kad jie **trokšta laisvės,** o ne vergijos. Iš ko Hearstas sprendžia, kad jie dabar savo likimu patenkinti?

Žmogų, kuris nežino paprasčiausių faktų apie Rusiją, nesunku buvo kam nors apgauti. Gal tai padarė Maskvos propagandos "specai", o gal Hearsto palydovai. Bet tokiomis savo pasakomis jisai klaidina Amerikos publiką.

Dar apie Prof. A. Voldemaro grįžimą Lietuvon

Rašo Viktoras S.

KADA A. VOLDEMARAS SUGRĮŽO? — KAS VOLDEMARĄ SUĖMĖ KAUNE? — AR TIESĄ PASAKOJO PROF. V. KRĖVĖ? — MERKIO "GRAŽIAUSIAS PAVYZDYS".

Čia dedamo straipsnio autorius VIKTORAS S. dėl svarbių ("Naujienų" Redakcijai žinomų) priežasčių negalėjo pasirašyti pilna savo pavarde, bet mums patikimas asmuo liudija jį gerai pažįstąs iš Lietuvos ir žinąs, kad jisai turėjo galimybę visa tai patirti, ką įisai savo straipsnyje pasakoja. — "N." REDAKCIJA.

J. Bertašius pr. m. "Sėjos" 12 nr. patiekė spaudai prof. V. Krėvės prisiminimus apie A. Voldemaro grįžimą Lietuvon kritiškomis Lietuvai dienomis, 1940 m. birželio mėn. Vėliau š.m. "Naujienų" 11 nr. A. Kelmutis, išeidamas iš "Sėjoj" tilpusio straipsnio, daro savus išvadžiojimus.

Kadangi J. Bertašiaus paskelbti prof. V. Krėvės papasakoti faktai apie prof. A. Voldemaro grįžimą visiškai neatitinka tikruosius anų dienų įvykius, tai, kiek mano plunksna sugebės, bandysiu nupasakoti, kaip iš tikrųjų buvo su tuo A. Voldemaro grįžimu į Lietuvą, nes istorija visada ieško tikrųjų faktų, nežiūrint, kad jie ir nevisiems patinka, o man tuos įvykius anomis dienomis teko matyti ir girdėti iš visai arti.

Kaip žinome, 1940 m. birželio mėn. 14 d. Sovietų Rusija įteikė Lietuvai ultimatumą, kur tarp kitko buvo reikalaujama tuoj suimti ir atiduoti teismui Vidaus Reikalų Ministerį gen. K. Skučą ir Saugumo Departamento direktorių Aug. Povilaitį. Birželio mėn. 15 d. rytą atėję į tarnybą, tų asmenų savo pareigose jau neberadome. Vidaus Reikalų M-rio pareigas ėjo tos ministerijos generalinis sekretorius pulk. B. Giedraitis, o Saug. D-to direktoriaus pareigose buvo Saug. Policijos viršininkas F. Bortkevičius. Greit patyrėm, kad Skučas ir Povilaitis iš Kauno yra pasitraukę į vokiečių pasienį, į Povilaičio ūkį už Jurbarko. Įvykiai vystėsi jau valandomis. Tos pačios dienos popietį, apie 3 val. sovietų tankai jau švaistėsi Kauno gatvėmis. Žinome, kad, atsiradus Kaune sovietų tankams, Lietuvos Prezidentas A. Smetona su artimaisiais išvyko į vokiečių pasienį. Kilo sąmyšis ir mūsų Lietuvos Saugumo Dep-te. Ėjęs dep. dir. pareigas F. Bortkevičius ir kiti, ypač aukštesnieji saugumo pareigūnai iš Kauno dingo, bet dalis žemesniųjų liko savo vietose. Sovietų tankų įgulos niekur nesikišo ir jokių įstaigų neužiminėjo, o tik sustojo prie Kauno tiltų ir viešų pastatų.

Tos pačios birželio 15 d. pavakarį ėjęs Vid. Reik. M-rio par. B. Giedraitis telefonu ieškojo, kas dar yra pareigose Saug. Dep-te, ir, radęs kvotų vald. J. D-ką, paskyrė jį eiti Dep-to direktoriaus pareigas, o vald. J. J-čių — saugumo policijos viršininko pareigas. (Kriminalinė policija visa liko savo pareigose). Tą patį vakarą Vid. Reikalų Ministeris B. Giedraitis, išsišaukęs telefonu savo paskirtąjį Saug. Dep-to direktorių J. D-ką, pranešė, kad iš Virbalio stoties į Kauną traukiniu vyksta prof. Augustinas Voldemaras. Jį Kauno stotyje reikia perimti iš geležinkelių policijos ir patalpinti Saug. Dep-to daboklėn. Voldemaro žmonos įsakė neliesti. J. D-kas pasiuntė stotin du valdininkus, kurie prof. A. Voldemarą pasitiko ir iš stoties tiesiai apie 11 val. vakaro atgabeno į Saug. Dep-tą. Čia A. Voldemarui daboklės sargyba padarė asmens kratą pagal visas veikusias taisykles, o jis pats patalpintas daboklėn. Pas Voldemarą kratos metu buvo rasta svetimos valiutos apie 20,000 litų suma, kuri prijungta prie kratos protokolo. Iš atlydėjusių Kaunan A. Voldemarą geležinkelio policininkų teko patirti, kad, kai Voldemaras iš Eitkūnų atsirado Virbalio stotyje, tai Virbalio gelež. policijos viršininkas apie tai pranešė Vidaus Reik. Ministerijon ir iš čia gavo B. Giedraičio įsakymą Voldemaro Virbalio stotyje neliesti, o jam vykstant Kaunan du policininkai turi jį palydėti nežymiai Kaunan. Koks buvo Voldemarui patiektas kaltinimas, nežinau.

Birželio mėn. 16 d. (sekmadienį) Kaune nuotaika lyg ir pragiedrėjo, nes imta skelbti, kad sovietai tik įgulų skaičių didina, o į kitus reikalus nesikiš. Prie to prisidėjo ir tas, kad Kauno miesto Komendantas pulk. Bobelis išleido įsakymą laikytis rimties, kad visos valdžios ir kitos įstaigos turi veikti, policija turi daboti tvarkos, visi valdininkai turi likti savo vietose, o įvairūs išsišokėliai bus griežtai sudrausti.

Birželio mėn. 17 d. priešpiet ėjęs Saug. Dep-to dir. pareigas J. D-kas gavo iš B. Giedraičio įsakymą prof. A. Voldemarą persiųsti į Kauno Sunk. Darbų Kalėjimą, kas ir buvo padaryta. Kartu buvo persiųsti ir paimti iš jo kratos metu daiktai ir pinigai.

Taig iš to matome, kad prof. Krėvės teigimas, jog A. Voldemarą Kauno stoty pasitiko ir sulaikė NKVD-istai, neatitinka tikrovei. Prof. A. Voldemarą pasitiko ir sulaikė dar "smetoniniai" saugumiečiai, nes pirmieji NKVD-istai Saugumo Dep-te pasirodė tik birželio mėn. 18 d. po pietų, kada A. Voldemaras jau sėdėjo Kauno Sunk. Darbų Kalėjime. O tai įvyko šitaip: jau birželio mėn. 17 d. Kaune sklido gandai, kad J. Paleckis su Dekanozovo pagalba sudaro naują Lietuvos Ministerių Kabinetą, kuris, kaip žinome, greit ir buvo sudarytas. Antradienį, birželio mėn. 18 d. apie 4 val. p. p. į Saug. Dep-tą, pas Dep-to budintį valdininką atvyko jau

(Tęsinys 5 psl.)

JONAS RUGIS, Dipl. Inž. Chem.

ŠVĖKŠNOS PRAEITIS

VIENO ŽEMAITIJOS MIESTELIO ISTORIJA

(Tęsinys)

Didžiausią kitataučių grupę sudarė žydai. Jų Švėkšnoje gyveno apie 1000. Dauguma jų vertėsi prekyba ar amatais pačiame miestelyje ir kaikurie jų buvo gan turtingi. Kiti nuomavo malūnus ar net ūkius. Pasitaikė, kad ūkininkavo gan rūpestingai. Krautuvės Švėkšnoje buvo gan savotiškai pastatytos, viduryje aikštės, ilgoje eilėje, po vienu stogu, sudarydamos vieną pastatą, išsitiesusį palei kelią. Pirmoji nuo bažnyčios pusės buvo Blochienės krautuvė, ilgus metus labiau žinoma ir lankoma maisto prekių krautuvė. Švėkšnoje taip pat buvo ir geros kepyklos, kuriose buvo iškepamos ir plačiau žinomos barankos vadinamos "beigeliais"; žinomi buvo Simalienės beigeliai. Buvo Švėkšnoje ir stambesnių miško ir odos pirklių. Žydų bendruomenė buvo gražiai susitvarkiusi ir gerai sugyveno Švėkšnoje.

XI.

Švėkšna buvo rusų valdžioje apie 125 metus, nuo Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimo iki 1914-18 metų karo. Administratyviniai Švėkšna priklausė Raseinių apskričiui, vienam iš septynių Kauno gubernijos apskričių. Apskričiai buvo labai dideli ir keliai blogi, tai prie tų laikų susisekimo priemonių nei apskrities, nei gubernijos valdininkų Švėkšna beveik kad ir nematė.

Kauno gubernatorius, kiek prisimena žmonės, yra buvęs Švėkšnoje tik vieną kartą. Tai buvo gubernatorius Veriovkinas, palankus lietuviams ir daręs daug gero, todėl nepriklausomybės laikais jis apsigyveno Lietuvoje ir gavo pensiją. Jis 1904 metais atlydėjo į Švėkšną dar aukštesnį asmenį, Vilniaus general-gubernatorių, kunigaikštį Sviatopolk-Mirskį, vėliau buvusį liberalų Rusijos vidaus reikalų ministerį. Kun. Sviatopolk-Mirskis atvažiavo į Švėkšną grafo Adomo Platerio aplankyti ir atsivežė su savim vieną žinomą prancūzų mokslininką*). Jiems, tarp kitko, buvo surengtos kaimiškos vaišės ir pasisvečiavimas Alseikų kaime pas minėtą Urboną. Kunigaikštis, jo svita ir prancūzas mokslininkas gėrėjosi žemaičių tautiniais rūbais, dainomis ir šokiais bei stebėjosi kaimiečių svetingumu ir vaišingumu, o taip pat gražiu ūkiu.

Valdininkai iš Raseinių su isprauninku priekyje retkarčiais atvykdavo į Švėkšną. Raseiniai buvo daugiau žinomi švėkšniškiams. Čionais turėdavo stotį pašaukiami kariuomenėn, čia paprastai būdavo teismo posėdžiai, į kuriuos turėdavo vykti ne tik bylų dalyviai, bet ir parinkti prisiekusieji. Kartais teismas posėdžiaudavo ir Tauragėje, kur buvo kai kurių teismo valdininkų buveinė, pav. teismo tardytojo, antstolio. Naumiestyje gyveno vadinamasis "mirovoj posrednik", sprendęs kai kuriuos kaimiečių reikalus. Tarp rusų valdininkų pasitaikydavo gerų žmonių, palikusių gerą atminimą, pav. "mirovoj posrednik" Lodyženskis, gyvenęs gan ilgai Naumiestyje, teismo tarnautojas Mandryka iš Tauragės ir kt.

Pačioje Švėkšnoje vyriausias valdžios administracijos atstovas buvo pristavas. Švėkšnoje, kaip ir kituose pasienio miesteliuose, pristavas būdavo kiek aukštesnio "čino" ir turėjo didesnes teises. Jis pav. turėjo teisę išdavinėti pasienio ruožo gyventojams "biletus", t.y. leidimus pereiti sieną. Daugumas pristavų buvo kyšininkai ir girtuokliai. Apie vieną jų, Berentą, ilgai dar po jo išvykimo buvo pasakojama įvairių juokingų įvykių. Tai jis nusigėręs išeidavo nuogas pasivaikščioti ir jo zemskiai turėjo jį gaudyti, tai iškirsdavo kitą šposą. Kitas vėl pateko teisman, nes jo priešai už nustatytą kyšį išgavo iš jo "biletą" seniai mirusiam žydeliui. Pasitaikydavo ir išimčių, pav. Nikolenko, geros širdies žmogus, švėkšniškių pamėgtas ir palikęs gerą atminimą. Pristavams padėdavo policininkai, "zemskiai", kurių būdavo ir iš vietos žmonių.

Nors valsčiaus tvarkytojas buvo iš ūkininkų parinktas viršaitis, vadinamas "staršina", bet visus reikalus paprastai tvarkė rusas sekretorius.

Atskirai veikė žandarai, kurių bent vienas visada gyvendavo Švėkšnoje. Jie daugiau domėjosi politiniais reikalais. Ypač jie siautė spaudos draudimo laikais ir iki 1905 metų revoliucijos.

Akcizuotų prekių prekybą ir kontrabandą sekė keli akcizininkai, vadinami "kabakininkais". Muitinės Švėkšnoje ilgą laiką nebuvo, buvo tik vadinamasis pereinamas punktas Voveriuose, ant kelio į Šilutę, tais laikais vadinamą Šilokarčiama. Tik keletą metų prieš 1914-18 metų karą buvo įsteigta muitinė Inkakliuose. Anksčiau, turint prekybinių reikalų, tekdavo švėkšniškiams važiuoti pro Aisėnus ar Naumiestį, kur buvo muitinės.

Kaip minėjau, Švėkšnoje, t. y. Vilkėnų kordone, gyveno pasienio sargybos papulkininkas, o kituose kordonuose, pav. Inkaklių ir Voverių, dar keli karininkai.

Nedidelis tų rusų tarnautojų skaičius, kad galėtų parodyti savo tikybinį ir rusinimo uolumą, iškėlė klausimą — statyti Švėkšnoje pravoslavų cerkvę. Vyresnybė, aišku, visu uolumu kibo į tą reikalą kaipo rusifikavimo darbą. Buvo kreiptasi į grafą Adomą Platerį su prašymu paskirti sklypą žemės cerkvės statybai. Švėkšniškiai, žinoma, nenorėjo turėti cerkvę savo miestelyje. Grafas Plateris sutiko duoti cerkvei statyti pelkėtą prie Vinkeliškės sklypą, kuris statybos sumanytojams visai nepatiko. Švėkšnon buvo atvažiavęs pats Kauno archierėjus, kad paskubintų cerkvės statybos klausimą ir išgautų iš grafo Platerio geresnį sklypą. Visgi cerkvės statybos reikalą pavyko taip užtęsti, kad užėjo karas ir cerkvė Švėkšnoj nebuvo pastatyta. Švėkšnos dvare buvo užsilikusi didelė byla susirašinėjimų cerkvės statybos reikalu.

XII.

Mirus kan. Staškauskui, Švėkšnoje kelis metus klebonavo kun. Voiciekauskas. Tais laikais Švėkšnos parapijos gyventojų skaičius buvo jau tiek padidėjęs, kad senoji bažnyčia pasidarė permaža ir daugelis žmonių laike pamaldų neįtilpdavo į bažnyčią ir turėdavo pasilikti šventoriuje. Švėkšnos parapija buvo žinoma kaip viena iš trijų didesnių ir turtingesnių parapijų visoje Žemaičių vyskupijoje. Kun. Voiciekauskas, neišgalėdamas pradėti naujos bažnyčios statybą, prašėsi iškeliamas į kitą parapiją.

Į Vilkėnų dvarą atvažiuodavo pasisvečiuoti ir pailsėti pas grafą Platerį vyskupas Paliulionis, kuriam tuo būdu Švėkšnos parapijos reikalai buvo ypatingai gerai žinomi. Jis 1898 metais paskyrė į Švėkšną klebonu jauną ir energingą kun. Julių Maciejauską, išbuvusį Švėkšnoje beveik 40 metų, daug joje pasidarbavusį ir nuveikusį.

(Bus daugiau)

*) baroną de Baye, Prancuzijos geografinės Draugijos narį, tyrinėjusį lietuvių papročius.

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

naujasis Lietuvos Žemės Ūkio Ministeris Mickis su 5 ar 6 asmenimis ir prisistatė: "Aš esu jūsų ministeris ir atvedžiau jums naują direktorių, jo pavardė Medžys". Mat, tikrasis Vidaus Reikalų Ministeris Gedvilas dar nebuvo atvykęs iš Telšių, tai jo pareigas ėjo Mickis. Medžys buvo jaunas vyrukas. Ministerio Mickio svitoje buvo studentai Zdanavičius ir Meškauskas, abu anksčiau sėdėję kalėjime už komunistinę veiklą. Meškauskas vėliau tapo Prezidento Paleckio asmeninis sekretorius. Čia pat tuoj atsirado ir B. Giedraičio paskirtasis Saug. Dep-to direktorius J. D-kas ir ta visa svita nuėjo į direktoriaus kabinetą, kur iš J. D-ko buvo perimtos pareigos. Iš to matome, kad Saug. Dep-te NKVD-istai, jei juos taip vadinti, atsirado tik birželio mėn. 18 d. vakare. Naujasis direktorius Medžys tuoj pasiteiravo, ar yra Dep-te koks ginklų rezervas, ir, gavęs teigiamą atsakymą, iš ūkio vedėjo P. Rim-do, pareikalavo išduoti visus rezerve esančius pistoletus; jų buvo apie 30, ir jais apsiginklavo jis pats ir jo palydovai. Tą patį vakarą į Saug. Dep-to rūmus sugarmėjo jau apie keliasdešimts įvairaus plauko tipų. Pats Medžys už poros dienų taip pat iš Saug. Dep-to dingo, o jo vietą užėmė pagarsėjęs Ant. Sniečkus.

Iš kito prof. V. Krėvės teigimo, kad, A. Voldemarui vykstant iš Berlyno Kaunan, sovietų pasiuntinys Pozdniakovas skambinęs jam, Krėvei, ir prašęs perspėti Voldemarą, kad jis to nedarytų, ir kad jis, Krėvė, norėdamas tai patikslinti, klausęs mūsų pasiuntinį K. Škirpą, gaunasi taip pat kažkoks jovalas. Prof. V. Krėvė, kaip paleckinės vyriausybės ministerio pirmininko pavaduotojas, ir Užsienio Reikalų Ministeris, tapo žinomas tik birželio mėn. 17 d., o A. Voldemaras Kaune atsirado jau birželio mėn. 15 d. Tad kokiu titulu ir kokia teise pasiremdamas, prof. V. Krėvė tuos žygius galėjo daryti, kada jis dar nebuvo liaudies vyriausybės narys, nebent tik kaip Krėvė arba lietuvių ir sovietų-rusų susiartinimo draugijos vardu, kurios pirmininku prof. V. Krėvė tuos savo atsiminimus apie A. Voldemaro grįžimą pasakojo J. Bertašiui, jo atmintis buvo jau gerokai sušlubavusi. Pasiremiant tais mano anksčiau paduotais faktais, reikia atmesti ir tą mintį, kad prof. A. Voldemaras pats pasidavė komunistams, nes Voldemaras tuoj po atvykimo dar "smetoninių" pareigūnų buvo sulaikytas ir nustojęs judėjimo laisvės. Jei prof. A. Voldemaras būtų laisvas ir pamatęs, kas anomis dienomis Lietuvoje darėsi, tai klausimas, ar jis nebūtų sprukęs atgal Vokietijon, kaip padarė šimtai įvairių Lietuvos pareigūnų, o tuo tarpu iš Kauno Sunk. Darbų Kalėjimo jis to veiksmo padaryti nebegalėjo. Pirmomis sovietų okupacijos dienomis Lietuvos-Vokietijos siena buvo lengvai peržengiama.

Dar keli žodžiai dėl A. Kelmučio "Naujienų" 11 nr. teigimo, kad Ministeris Pirmininkas A. Merkys statęs A. Voldemarą dėl grįžimo Lietuvon, kaip "gražiausią pavyzdį" kitiems, kurie tuo laiku bėgo iš Lietuvos. Tas Ministerio Pirmininko A. Merkio "gražiausias pavyzdys" visiškai neišlaiko jokios kritikos, jei tą "gražiausią pavyzdį" A. Voldemarą tos pačios Merkio vyriausybės narys, pulk. B. Giedraitis, tik atvykusį ir dar Lietuvoj nesušilusį, pasodina kalėjiman. Labai abejotina, kad Merkys to fakto, kaip Ministeris Pirmininkas, nebūtų žinojęs.

Noriu paryškinti ir kitą A. Kelmučio teigimą dėl A. Voldemaro, tame pačiame "Naujienų" 11 nr. A. Kelmutis rašo, kad A. Voldemaras, būdamas Ministeris P irmininkas, buvo tyliai nuo užimamo "sosto" nuverstas, bet už tai nepasodintas kalėjiman, o labai gražiai išvarytas į užsienį su tam tikru atlyginimu, kad nesimaišytų Lietuvoje ir nekliudytų kitiems tautininkams valdyti Lietuvą. Tiesa, A. Voldemaras nuo "sosto" buvo pavarytas 1929 metais ir iki 1934 m. po gera saugumo priežiūra gyveno Plateliuose, vėliau Zarasuose. Bet 1934 metais birželio mėn. 7 d., kada įvyko karininkų pučas prieš Smetoną ir Tūbelį, Voldemaras sukilimo dalyvių iš Zarasų buvo atskraidintas Kaunan (atskraidino aviatorius majoras G-lis) ir, pučui nepavykus, A. Voldemaras buvo pakaltintas ir Karo Teismo nubaustas 12 metų sunk. darbų kalėjimo. Voldemaras bausmę atlikinėjo Marijampolės Sunk. Darbų Kalėjime. Išsėdėjęs 3 metus kalėjime, 1937 metais Voldemaras iš jo buvo paleistas, bet su sąlyga, kad tuoj išvyks iš Lietuvos į užsienį, — ką jis ir padarė.

Manau, kad šitam rašiny mano paduoti faktai įneš daugiau aiškumo apie tą A. Voldemaro grįžimą į komunistų nagus ir dėl kuria pastaruoju laiku ginčai spaudoje pasirodė, nes rašiau tik tą, kas man pačiam buvo žinoma ir mano paties matyta.

Dar maža pastabėlė. "Laisvosios Lietuvos" š. m. 6 nr. tilpo prof. Aug. Voldemaro giminaičio, taip pat Aug. Voldemaro pareiškimas: "Biržiškos, Bertašiaus ir Co kliedėjimai". Visiškai nenoriu liesti to pareiškimo turinio, kuriame taip iškoneveikiamas mūsų gerb. prof. Vaclovas Biržiška ir p. Bertašius, kuris tik perdavė spaudai prof. V. Krėvės nors ir netikslius faktus, tik norisi apgailestauti, kad tokį nekultūringo turinio p a r e i š k i m ą "Laisvoji Lietuva" talpino. Turbūt, ir pats prof. Aug. Voldemaras gerai paraustų, savo giminaičio pareiškimą perskaitęs.

DARBININKO IŠNIEKINIMAS

Rašo ANDRIUS VALUCKAS

(Tęsinys)

3. Darbo drausmė

Pradžioje buvo reikalaujama vien išvidinės drausmės, kad darbininkai patys susiprastų, jog jų uždaviniai šiuo metu esą nepaprastai dideli (suprask, sukurti komunizmą visame pasaulyje), ir todėl visi savo darbu turi įrodyti atsidavimą šiam tikslui, bei padėką "Tėvui, mokytojui ir draugui" Stalinui už... išvadavimą iš kapitalistinių depresijų pavojaus.

Bet komunistai perdaug nepasitikėjo nei lietuvio darbininko meile socialistinei tėvynei, nei tuo labiau jo dėkingumu Stalinui, todėl pasiskubino iš rusų kalbos išversti ir iškabinti dirbtuvėse griežtas darbo taisykles.

Svarbesni tų komunistinių taisyklių punktai yra šie:

1. Komunistų partijos patikėtinis fabrike, taip vadinamas "partorg", yra vyriausias fabriko bosas.

2. Darbininkas turi aklai ir be prieštaravimų klausyti partorgo ir kitų fabriko bosų įsakymų.

3. Darbininkas neturi teisės likti namuose, net ir sergant žmonai, šiaip šeimos nariui ar laidotuvių atveju.

4. Darbininkas negali vėluoti darban.

5. Darbo metu rūkyti ar kalbėtis draudžiama.

6. Darbininkas neturi teisės pakeisti darbą ar darbovietę.

7. Vestuvių atveju leidžiama išeiti iš darbo tik sutuoktuvių aktui surašyti. Pusvalandžiui praėjus po akto surašymo darbininkas turi būti darbe. Normaliai vestuvės turi įvykti poilsio dieną, virš minėta lengvata taikoma tik tuomet, jeigu jaunavedžiai turi skirtingas poilsio dienas, bet tuo atveju vestuvės turi įvykti vieno iš susituokiančių poilsio dieną.

Už mažesnius prasižengimus pirmą kartą bausdavo viešu įspėjimu fabriko lentoje, vėliau pažeminimu blogesniam darbui, atlyginimo sumažinimu, atleidimu iš darbo be teisės gauti jo kitur, ar kalėjimo bausmėmis iki penkerių metų. Jeigu darbininkas, gi, užsitraukdavo tikrai didelę nemalonę iš fabriko bosų pusės, tai jam prisiūdavo kenkėjo, sabotažninko barzdą ir tuomet bausdavo tikrai griežtai.

Didesniuose fabrikuose tuoj atsirado kadrų skyriai, dažniausia iš Maskvos atsiųstų komunistų vadovybėje, kurie turėjo sekti visus darbininkus bei tarnautojus. Prasidėjo ankietų pildymas, kur buvo daug klausiama apie tėvus, senelius, prosenelius, brolius, seseris ir kitus savo bei žmonos gimines, knisantis, ar kur nors nebuvo inteligento, kiek turtingesnio, ar žinomo antikomunistinio giminės.

Trumpam pavyzdžiui pateiksiu keletą būdingesnių tokio lapo klausimų:

1. Ar priklausei profesinei sąjungai 1940 metais?

2. Ką jūs veikėte gegužės 2 d. 1940 m.?

3. Ar priklausėte politiniai organizacijai 1936 m.? Jei taip, tai kokiai?

4. Ar buvote politiniai aktyvus?

5. Ar esate komunistas? Ar priklausote partijai? Kaip seniai?

6. Ar esate emigrantas?

7. Ar jūsų tėvai nėra pabėgę iš Sovietų Rusijos užimtų kraštų?

6. Ar buvote kalėjime? Kada ir už ką?

9. Ar buvote policijos šnipu?

10. Ar turite giminių Amerikoje? Ar turite giminių kitur užsienyje?

11. Kas gali patvirtinti jūsų žinias?

Tuo būdu, ar darbininkas gaus darbą, ar galės palikti darbe ir kokį darbą, lengvą ar sunkų, geriau ar blogiau apmokamą, jam skirs, priklausys ne nuo jo asmeninio sugebėjimo, žinių, patyrimo bei išsilavinimo, o nuo jo paties ir jo senelių, prosenių ar giminių politinės praeities, turto, tarnybų. Vargas tam, kurio giminėje buvo policininkas, kunigas, karininkas, ar žymesnis valdininkas.

Kada darbininkai keikdamiesi rausėsi po savo senelių bei prosenių sudulkėjusius karstus, tai atsirado poetų, kurie patys kūrė ugningus eilėraščius Stalino garbei arba tenkinosi vertimais. Pietų pertraukos metu darbininkams, "Raudonajam kampelyje", pakišdavo pasiskaityti tokios kūrybos, pav. kad ir Lebedev-Kumač "Eskadra išeina į žygį" (vertė Jurgis Blekaitis), kurio refrenas sukeldavo visai priešingus jausmus:

Drąsuoliais mes gimę,
Mes mylim tėvynę,
Dėl jos nė gyvybės nesigailim mes!
Už jūrą plačiausiąją,
Už dangų aukščiausiąjį,
Už vėliavos mūsų žymes!
Drąsuoliais mes gimę,
Tėvynę mes ginam,
Ir mirt pasiryžę už mūsų žemes!
Už jūrą plačiausiąją,
Už dangų aukščiausiąjį,
Už vėliavos mūsų žymes!

— nes žodį "tėvynė" jie skaitė teisingai! Lietuva...

Bet vos pakėlus galvą darbininkas nuo sienos pamatydavo piktai žiūrinčias į jį Stalino kruvinas akis, kitoje to plakato pusėje jis matė Stachanovo abrozdą, o tarp jų didelėmis raidėmis buvo įrašyta:

"Nauji žmonės iš darbininkų ir darbininkių, pasisavinę darbo techniką, buvo ta jėga, kuri sukūrė ir pastūmėjo į priekį Stachanovo judėjimą... Stalin."

Gremėzdiško sakinio nuvargintas žmogus nusižiovauja, nusispiauna ir eina toliau dirbti, nes kitas plakatas nuo sienos šaukia: "Dirbi sau, todėl skubėk.".

(Bus daugiau)

J. Kapočius leidžia V. Krėvės raštus

J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas išleis Vinco Krėvės, mūsų didžiojo rašytojo, visus raštus, kurie sudarys 6-7 tomus maždaug po 400 puslapių kiekvienas. Tomai bus Lietuvių Enciklopedijos formato, kietais viršeliais panašiai, kaip Lietuvių Enciklopedija. Visi raštai numatoma išleisti per 2½ metų, o šiemet tikimasi išleisti du tomus.

Lietuvių Enciklopedijos prenumeratoriai ir kiti iš anksto užsisakiusieji gaus visus minėtus raštus už $25.00, šiaip paskiri tomai bus pardavinėjami po $5.00, t. y. už visus teks mokėti $38.50.

Skaitykite "N-nas"

Smuikininko Alfonso Paukščio
PIRMASIS KONCERTAS CHICAGOJE
įvyks ateinantį
šeštadienį, kovo mėn. 5 dieną, 7:30 val. vak.
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3137 South Halsted Street
Programoje:
G. F. HANDEL ir CESAR FRANCK sonatos, S. RACHMANINOFF-HEIFETZ, GUSTAV SAENGER, M. MOSZKOWSKI-SARASATE, PUGNANI-KREISLER, VL. JAKUBĖNO ir VYT. JANČIO kūriniai.
Prie piano prof. VL. JAKUBĖNAS
Įėjimas $1.50, studentams ir moksleiviams 75 centai.
Kviečiame Chicagos lietuviškąją visuomenę koncerte gausiai dalyvauti. Savo atsilankymu paremsite šalpos darbą ir turėsite progos išgirsti rimtos muzikos koncertą.
BALF'o Chicagos Apskrities Valdyba

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų IŠPARDAVIMAS
$19.95 ir brangesnių.

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

5¼% ON YOUR MONEY
★ This security on the New York Stock Exchange has no bonds or preferred.
★ It is strong financially with more than $4,500,000 in cash and current assets four times current liabilities.
★ Dividends have been increased four times in the past five years.
★ This company has large or controlling interests in four other companies, and has great possibilities for future expansion and growth.
For more information on this or any other investment matter, contact
Eldredge, Tallman & Co.
INVESTMENT SECURITIES
231 SO. LA SALLE STREET, CHICAGO
Telephone: RAndolph 6-6041

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

FRANK SALEMONAVIČIUS
pigiai paruošia paprastus ir sudėtingus
INCOME TAX (MOKESČIŲ) BLANKUS
asmenims ir nuosavybių savininkams. Atlieka knygvedybos patarnavimus.
504 W. 33rd St. (netoli Normal Ave.). Susitarimui telef.: Victory 2-3486.
Kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau.. Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS
GRAŽIAU ATRODYS IŠ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PROGRESS FURNITURE Co.
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

10 PATARIMU
1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelių nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS
Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.
Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.
Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.
Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

Įvairios žinios

— Federalinė valdžia patvirtino Chicagos planą pastatyti dar 3,800 visuomeninių gyvenamųjų vienetų. Projekto kaina 45 milijonai dolerių.

— Nuo balandžio 1 d. atimama iš Dunbar & Co. privilegija pristatinėti Illinojaus mokykloms užkandžių maistą. Šios firmos pristatymas kainodavo mokyklų vadovybei keturis kartus daugiau negu normaliai. Su ta firma sutartį buvo sudaręs Illinojaus švietimo viršininkas Niskell, kurio rinkiminei kampanijai firma suteikė atitinkamą paramą

— Amerikos protestantų sąjunga savo suvažiavime Chicagoje ir dabar priėmė nutarimą, kuriuo priešinamasi, nors ir ne taip griežtais žodžiais, visuotinio karinio apmokymo įvedimui JAV.

— Kirpėjų sąjungos AFL 548 skyrius nutarė pakelti atlyginimą darbininkams. Ryšium su tuo gali Chicagoje vėl pabrangti plaukų kirpimas, kuris ir taip jau yra brangiausias pasaulyje. Dabar už plaukų kirpimą čia paprastomis dienomis mokama $1.50, o šeštadieniais ir dienomis prieš šventes $1.75.

— Jesus Verastigo, 909 Roscoe, kaltinamas beatodairiu nužudymu, nes jo atgal vairuoja-

— Vakar sukako 118 metų nuo Chicagos miesto įkūrimo. 1837 metais kovo 4 d. Vandalijos mieste, kuris tada buvo Illinojaus sostinė, buvo duotas Chicagos čarteris. Miestu Chicaga gyvavo nuo 1833 m. rugp. 5d., o organizuota bendruomenė susidarė jau 1830 m. rugp. 4 d., kada James Thompson išvedė pagrindines gatves, ir dabar tebesančias. 1837 m. Chicagoje buvo 4,170 gyventojų.

Kruša

Ketvirtadienį apie pusę keturių Chicagą, belaukiančią pavasario, kada temperatūra jau buvo pasiekusi kuone rekordinę 63.8 laipsnių šilimą, užklupo smarki kruša. Padangė nusidumblojo, beveik visai sutemo ir pradėjo kristi bent ketvirčio colio skersmens ledo gabalai. Sako, kad užmiesty, Gardner, Ill., tie ledai buvę beizbolo sviedinio didumo ir beveik visus stogus ten sugadinę.

"Apšvietos" Draugija metų pradžioje

Šių metų Liet. Moterų Draugijos "Apšvietos" valdybą sudaro: pirm. Stella Kaulakis, pagelbininkė Ona Pilyponis, rašt. M. Viščiulienė ir S. Puniškienė, kasininkė Ona Juozaitis.

Apšvietietės ruošiasi žaislų vakarui kovo 12 d. Sandaros svetainėje. Draugijos narės suneša gražių dovanų, kurios kiekvieną patenkina.

Apšvietietės niekuomet neatsisako nuo labdaros darbų ir prireikus išaukoja po šimtinę kitą. Praeitais metais keli sergą Vokietijoje lietuviai kreipėsi į draugiją laiškais. Draugija pagal išgales kiekvienam ką pasiuntė.

Iš apšvietiečių buvo susirgusios: Pearl Kulešienė, Frances Brachulienė; ir mūsų darbščioji Marijona Zolpienė turėjo net lovoje pagulėti. Kiek girdėti, visos jau eina geryn. Visoms geros sveikatos!

Iš apšvietiečių atostogauja Em. Milerienė Floridoj ir kitur. Anelė Zabukienė pernai lapkr. mėnesį išvažiavo į Floridą ir žada būti iki gegužės mėnesio. Gavau žinutę, kad jos dukrelė Alvirutė Fleck su sūneliu Larry skris pas savo mamytę pabūti ten kokį mėnesį. P. Ona Dovgin prieš kurį laiką išskrido į Hollywood, Calif., sveikatos taisyti; žada praleisti apie pusantro mėnesio.

Visos parskris su pavasario paukščiais ir nauja energija mūsų darbams.

Ateinantis "Apšvietos" susirinkimas bus kovo 8 d., antradienį, Sandaros patalpose, 840 W. 33rd St., 7:30 v. v. Narės prašomos atsilankyti, teks svarbius reikalus aptarti.

Koresp. **S. Puniškienė**

Smuikininko Paukščio rečitalio proga

Vladas Jakubėnas,
pianistas — kompozitorius

Yra imponuojąs ir gerbtinas reiškinys, jei žmonės, dirbą pragyvenimui sunkų darbą fabrike, randa laiko ir energijos grynam kultūriniam darbui; tai liečia mūsų rašytojus, kai kuriuos kompozitorius; tokį pat atvėjį turime ir smuikininko Alfonso Paukščio asmenyje. Jis jau tremties stovyklų laikais naudojo kiekvieną progą pasinaudoti žymių Vokietijos smuiko profesorių pamokomis. Atvykęs į Ameriką, jis, šalia darbo pragyvenimui, buvo suorganizavęs stygų kvartetą, koncertavusį pernai pavasarį.

Turėdamas gilų palinkimą į rimtą kamerinės muzikos meną, jis jau seniai projektavo suruošti smuiko koncertą; nuo praeitos žiemos jis reguliariai dirbo su kompoz. Vl. Jakubėnu kaip pianistu, studijuodamas ansamblį. Dalis to darbo vaisių buvo parodyta per Vl. Jakubėno studijos pasirodymą pernai pavasarį, kur abudu muziku vykusiai atliko E. Griego sonatos dalį, ir taip per pakartotinus pasirodymus smulkiuose koncertuose.

Dabar, šeštadienį, kovo 5 d., Lietuvių Auditorijoje, ruošiant Chicagos Balfo skyriui, A. Paukštys drauge su savo partneriu kompozitorium pianistu Vl. Jakubėnu, pasirodys ištisoje programoje, kurios svarbiausią dalį sudarys dvi sonatos smuikui ir fortepionui Cezario Franko ir G. Fr. Handelio.

Iš šių dviejų veikalų ypač Franko sonata laikoma vienu iš žymiausių šios rūšies veikalų ir labai dažnai atliekama koncertuose; joje fortepiono partija yra ypač reikšminga ir graži. Cezaris Frankas laikomas vienu iš didžiausių prancūzų kompozitorių, pasiskyrusių labiausiai instrumentiniam menui. Franko muzika girdima vargonų koncertuose, o taip pat žinoma ir jo vienintelė, bet labai ryški simfonija. Vienas iš Franko kūrinių religinė giesmė "Panis Angelicus" yra vienas iš žinomiausių ir populiariausių tos srities kūrinių. C. Franko sonata smuikui ir fortepionui laikoma jo kuone geriausiu veikalu; ji pilna svajingos, melancholiškos nuotaikos ir plataus melodingumo.

Likusią programos dalį sudarys smulkesni veikalai smuikui; jų tarpe bus ir du lietuviški numeriai: Vl. Jakubėno "Melodija" ir Vytauto Jančio "Sonetas".

Šio įdomaus koncerto visas pelnas eina Balfui. Reikia manyti, kad mūsų visuomenė parodys tam koncertui tinkamo susidomėjimo. **Komp.**

SLA 129 kuopa

SLA kuopa 18 kolonijoje gyvuoja jau apie 30 metų. Vasario 6 d. buvo sušauktas specialus susirinkimas bažnytinėje svetainėje, 713 W. 18th St., kur buvo svarstytas būsimas prieš Užgavėnes vakaras, kuris įvyko Ūkelio svetainėje, 3436 Lituanica Ave., vas. 19 d. Vakaras pasisekė, nors narių nedaug tedalyvavo.

SLA valdyba 1955 metams yra: pirm. (kuris jau senokai nesveikuoja) F. Valaitis, vicep. S. Tarkauskas, fin. rašt. A. Nagys, užrašų rašt. J. Gelgaudas.

Ateinantis susirinkimas įvyks kovo 6 d. Visi nariai prašomi atsilankyti. Koresp. **J. G.**

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HART SCHAFFNER & MARX

Mes turime darbų jauniems vyrams ir moterims, turintiems patyrimą arba JUOS IŠMOKYSIME darbo:

★ KIRPĖJŲ ★ SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ
★ RANKOMIS SIUVĖJŲ ★ PROSYTOJŲ

Aukščiausios akordinio darbo ratos. Garantuotas mokestis mokiniams.

TAIP PAT yra darbų VYRAMS prie:

★ SIUVIMO DARBŲ
★ STAKO DARBININKŲ
★ BENDRAI DIRBTUVĖS DARBININKŲ

Anglų kalbos nereikalaujama — Nuolatinis darbas — Geros darbo sąlygos
Daugelis priedų. Atsineškite Social Security kortą ir amžiaus patikrinimą (Proof of Age)

728 WEST JACKSON BLVD.

REIKALINGAS vyras ar moteris dirbti restorane, 3465 So. Morgan Street.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MEDŽIO DARBININKŲ
- SHAPER HANDS
- HAND SANDERS
- SPRAYERS

Patyrusių.
H A R M O N Y C O.
3633 So. Racine Ave.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

SKUBIAI REIKALINGA TARNAUTOJA

Sugebanti gražiai kalbėti lietuvių ir anglų kalbomis, turinti gerą bendrą išsilavinimą. Įdomus darbas. Liberalus darbo laikas. Atlyginimas $1.50—$2.00 per val., žiūrint kvalifikacijų. Kreiptis asmeniškai šį šeštadienį ir sekmadienį nuo 3-5 val. p. p. pas Z. UMBRAŽŪNĄ, 3145 W. 63rd St., F. H. Halvorsen Co.

PATYRUSI virėja ir bendram namų ruošos darbui, ne vyresnė kaip 50 metų. Reikalingos rekomendacijos. 2 mokykliniai vaikai. Savas kambarys ir vonia. Nėra sunkaus valymo. Laisvalaikis. Atlyginimas pagal susitarimą. GRaceland 7-1222.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

UŽMIRŠES kombinaciją, uždariau savo seifą. Būčiau dėkingas, jei seifus atidaryti mokąs specialistas atsilieptų. Sumokėčiau už darbą. Rašykite: Naujienos, Box 4625, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

RETA NAUJIENA

Galite pakeisti savo seną laikrodį, rašomą mašinėlę, patefoną, foto-radio aparatą ant naujo arba galime sutaisyti. Jis bus beveik naujas, o jeigu šių daiktų neturite, tai galime paskolinti. Kreiptis: J. KARVELIS, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. YA 7-0677

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDAVIMUI 2 geležinės viengulės lovos su springsais ir matracais 2 metų senumo—$100; sofa (couch) ir didelė kėdė—$50; užvalkalai, kainavo $80, tik $30; kilimas 11x16—$70.
7931 S. Paulina Street

L I N O L E U M
Kamb. 12-15 uždengiamas už $19.95.
PLASTIKOS sienai tile—Maudynė 4x7, 4 pėdų aukščio, įdedam už $77.
MAUDYNĖS ĮRENGIMAI, 3 GABALŲ, įdedame tiktai už $229.
BRABEC, HE 4-3200
Veltui apskaičiavimas.

VALGOMOJO setas, stalas, 5 kėdės ir "master" kėdė. Indų kabinetas su stiklo durimis. Didelis riešuto bufetas Queen Anne mados. Taip pat šildymui pečius. Pigiai, apleidžia miestą.
RAvenswood 8-8014 arba AM 2-5328.

PARDUODAMI: kaučius, didelė kėdė, 5 gab. virtuvės setas: stalas ir 4 kėdės. Skambinti VIrginia 7-2491.

PARDUODAMI: gazo ir kartu anglių pečius, lova pilno dydžio, komodė ir kaučius (couch). 1713 So. Union Ave. II aukšte iš gatvės.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠRENDUOJAMI 2½ kambariai naujame name. Šiltas vanduo, vonia, labai gražiai įrengti. Pageidaujami pensininkai. Telefonuokite arba rašykite, atvažiuosiu parsivežt aprodymui. Evergreen Farm, Route 1, Momence, Ill. Tel. 7-55-W-4, Charles Kazukauskas.

IŠNUOMOJAMAS pilnai įrengtas restoranas sujungtas su taverna, lietuvių apylinkėj. Skambinti CO 4-9598.

PIGIAI labai geroje vietoje parduodama 21 metus veikianti rūbų valykla "CLEANERS". Didelė klijentūra. Pigi nuoma. Pardavimo priežasti sužinosite vietoje. Šaukit: HEmlock 4-0800 arba CAnal 6-5632.

IŠNUOMOJAMI 3 nefurnišiuoti kambariai. Pageidaujama 1 ar 2 vyrai.
3512 So. Lowe Ave. YArds 7-3604

IŠNUOMOJAMI 2 atskiri miegamieji kambariai su virtuvės privilegijomis. 2 moterims arba vyrams. 3533 So. Halsted St. VIrginia 7-8040.

IŠRENDUOJAMAS kambarys su visais patogumais. Viengungiui arba vedusių porai. BEverly 8-0631.

IŠNUOMOJAMI šviesūs, dideli 3 kambariai beismonte, karštu vandeniu apšildomi. Netoli 63rd ir Albany Ave. PRospect 8-0078

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas beismonte. Gazas, elektra, šiltas vanduo, apšildomas. Nėra vonios. Nuoma $60 mėnesiui. 4057 So. Artesian Ave. VIrginia 7-5791

IŠNUOMOJAMAS furnišiuotas kambarys su visais patogumais ir virtuvės privilegijomis. Pageidaujama vyresnio amžiaus moters ar vyro. 4416 S. Hermitage Ave. I aukšte iš gatvės.

IŠNUOMOJAMAS didelis miegamas kambarys su visais patogumais, Marquette Parke. 6836 So. Talman Ave. REpublic 7-6963

IŠNUOMOJAMAS 2 kambarių furnišiuotas butas 2 aukšte. 820 W. 19th St.

IŠRENDUOJAMI 3 apšildomi kambariai suaugusiems. 6741 So. Campbell Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MODERNUS restoranas ir Grill kampiniame name. Judrus rajonas. Šaldomas oras. 5½ dienas atidarytas. Pirkėją savininkas išmokys darbo. Investuoti pinigai sugrįš per metus. Gera vieta dėl partnerių. New Archer Grill, Archer ir Halsted Sts.

KIRPYKLA su 2 namais ant vieno loto. Savininkas pasitraukia iš biznio. 51st ir Racine. REliance 5-8082.

PARDUODAMA arba išnuomojama taverna su valgykla. Galima pirkti su namu lengvais išmokėjimais. Biznis išdirbtas per 35 metus. Priežastis pardavimo—pasitraukiam iš biznio. Mainais priimsim ką jūs turite.
6706 So. Ashland Ave.

2-3 ir 1 krautuvė su 3 kambariais. 2 auto garažas. Pajamų $2,200 per metus. Gazu apšildymas. Kaina $16,200. Savininkas 5752 So. Racine Ave. ENglewood 4-4381

PARDUODAMA gerą bizni daranti taverna, 3337 So. Halsted Street.

VALYMO ir vyriškų drabužių taisymo dirbtuvė su namu arba be, 55-tos ir Kedzie apylinkėje. REliance 5-8082.

PARDUODAMA batų taisymo dirbtuvė, 2617 West 71st St. Pigi renda, gausi klientūra. Parduoda dėl nesveikatos.

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ

Įsteigta virš 30 metų, nėra konkurencijos. Visa eilė šaldyto maisto produktų ir kt. Gera apylinkė, arti bažnyčių ir persėdimo kampo. Milžiniška biznio apyvarta. 5 kambarių apšildomas butas užpakalyje krautuvės. Nebrangi nuoma. Ilgam laikui lysas.

Telef.: VIrginia 7-3870

MARQUETTE Parke parduodama taverna su kampiniu mūro gražiu 5 kambarių namu. Gerai einąs biznis. Priežastis pardavimo — liga. PAUL KRIKŠČIUNAS, REpublic 7-3714.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:

Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak)
PRospect 8-3579 (vak.)

NUPIGINTAI parduodamas naujas bungalow, 3 miegamieji. Aliuminijaus langai. Sklypas gražiai sutvarkytas. Marquette Road ir Pulaski.

3 butų namas Brighton Parke. Naujas šildymas karštu vandeniu—alyva. Kaina $16,500.

Mūrinis 4 butų po 5 didelius kambarius namas rinktinėje Marquette Pk. vietovėje. 4 garažai. Geros pajamos. Kaina $43,000.

Mūro namas su taverna ir 3 butai po 4 ir vienas 5 kamb. butas Bridgeporte. Visur yra vonios. Tik $17,500.

Dėl susidėjusių aplinkybių savininkas smarkiai nupigintai parduoda mūrinį 2 butų su didele krautuve namą. 59th St. prie Campbell Ave. Galima tuojau užimti.

P. L E O N A S
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St.—antras aukštas
PRospect 8-0097

5 BUTAI IR KRAUTUVĖ

Originalus mūrinis 2 aukštų po 3 kamb. namas Marquette Parke. Prieš 20 metų statytas. 2 mašinų mūrinis garažas. Žemos rendos neša virš $4,500 metinių pajamų. Kaina tik $42,000. K. VOLODKEVIČIUS, brokeris.
McCARTHY BROS. REAL ESTATE
2412 West 63rd Street
RE 7-5000, namų RE 7-0618

BRIGHTON Parke kampinis mūro namas su gerom pajamom ir tavernos bizniu už prieinamą kainą. Matykite savininką. 4358 So. Western Ave.

PARDUODAMAS NAMAS su bizniu Brighton Parke. Savininkas išlaikė per 35 metus, dabar nori pailsėti.
4140 So. Maplewood Ave.

AR NORIT eiti į bizni, tai apžiūrėkite šitą namą. Du butai ir tuščia krautuvė. Laukia Jūsų pasiūlymų.
2450 West 59th Street

REIKIA NAMŲ

Reikia įvairaus dydžio namų ir biznių pardavimui. Turime daug pirkėjų, kurie greit norėtų pirkti namus. Tad kas norit namus ar bizni parduoti tuoj pat kreipkitės į "VENTA" Real Estate, 4409 So. Fairfield Ave.
LAfayette 3-3881

TURI TUOJAU PARDUOTI

Puiki nuosavybė: du butai ir krautuvė, mūriniame, karštu vandeniu su stokeriu apšildomame name. Savininkas išvyksta. Duos pirkėjui geras sąlygas: $6,000 tuojau ir likusi suma ilgam išmokėjimui. Randasi 51st ir Talman gatvių apylinkėje. Šaukite Mr. Nowak, WAlbrook 5-1700.
Dombrou & Co., 2643 W. 51st St.

IDEALIOJE Roosevelt Road vietoje parduodamas kampinis mūro namas, nešantis pelną. Du butai ir ir 2 krautuvės. $37,000. FRANK D. KAY, 4905 W. 14th St., Cicero, Ill. OL 2-1116.

2-4, pečiais šildomas, garažas. 40th ir Rockwell apylinkėje. Šimaičiai Realty, 2737 W. 43rd St. CLiffside 4-2390

3 BUTŲ mūrinis namas, 6123 S. Troy St. Kaina $30,000. Atdaras dėl apžiūrėjimo šeštadienį ir sekmadienį nuo 1-5 val. Kreiptis pas savininką 2-me aukšte.

GERAS INVESTMENTAS. 19-tos ir Sangamon apylinkėj parduodamas 7 butų mūrinis namas. $275 pajamų į mėnesį. Kaina $15,500.
Skambinkit TOwnhall 3-7644

MARQUETTE Parke parduodamas namas 5 kamb. ir 6-tas kamb. porčiuje. Viršuje galima padaryti irgi butą. Kilimai nuo sienos iki sienos. Venecinės užuolaidos, kabinetinė virtuvė, plytelių sienos. Beismonte toiletas, plytelių grindys bei lubos. 2 auto garažas. Gazu apšildomas. 6 metų senumo. RE 7-4056, 7231 S. Sacramento Ave.

CICERO 3 kamb. mūr. katedžius, arti 22nd ir 52nd Ave. Gerame stovyje. Tik $7,900; įmokėti $2,500. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162.

DVIEJŲ butų mūrinis, 2-6 ir beismonte butas. Alyva apšildomas. Į pietus nuo 79th ir į vakarus nuo Cottage Grove. Skambinti susitarimui
STewart 3-1326

6 KAMB. mūr. Georgian ir beismonte įruoštu flatu, aut. alyva šild. 35x125 sklypas. Beveik naujas, pigiai.
Rezid. pietvakariuose apylinkėje, gera transp., mūr. 6 kamb., apynauja, alyva šildoma, garažas. Įmokėti $3,000.
LAfayette 3-3384

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NEPRALEISKITE PROGOS, naujas, liuksusinis 2 aukštų (2-5, 1-4) namas, 6959 So. Washtenaw Ave., 3 miegami. Radiant alyva šildymas, ąžuolo grindys, durys ir spintelės. Koklių virtuvės ir vonios. Geriausia medžiaga, moderniškas išplanavimas. $250 nuomos ir 6 kambarių butas savininkui. Įmokėti $15,000. Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1-4 val. popiet.

Brighton parke 2 butų medinis po 5 kambarius, po 3 miegamus, centr. šildymas. Namas gerame stovyje ir nereikalingas jokio taisymo. $14,200.

Gražioje vietoje, arti gero susisiekimo ir mokyklos, vertingas 6 kambarių mūr. bungalow. Centr. šildymas alyva. Moderniški vidaus įrengimai, 2 auto garažas, platus sklypas, didelė paskola. $16,200.

Brighton parke 2 butų po 6 kamb. mūr. namas. Centr. šildymas. Platus sklypas. Tiktai $21,500.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 West 51st Street
PR 6-7238, vak. RE 7-7321

NAMŲ SAVININKAI, DĖMESIO!

MUMS LABAI SKUBIAI REIKALINGI NAMAI MARQUETTE PK., BRIGHTON PK., BRIDGEPORTE ir CICERO. JEIGU MANOTE PARDUOTI — NEDELSDAMI KREIPKITĖS PAS MUS, NES MES TURIME VISĄ EILĘ LAUKIANČIŲ PIRKĖJŲ!

STENGSIMĖS SĄŽININGAI PATARNAUTI.

P. L E O N A S
REAL ESTATE
2444 WEST 63rd STREET
Antras aukštas
PRospect 8-0097

MARQUETTE PARK

3 apartmentai ir labai didelė krautuvė, garažas. Savininkas prašo $28,500. Bus greitai parduotas, tad atsineškite rankpinigius.

Groserio krautuvė ir 5 kamb. butas Iš groserio daroma gerą apyvartą. Savininkas priverstas parduoti dėl nesveikatos.

Modernus 1½ aukšto, 12 metų senumo namas, 5 kamb. apačioje ir 4 kamb. viršuje; 3 kamb. butas rūsyje. Garažas. Yra arti mūsų raštinės.
MITCHELL - MARKUNAS
Income Tax Service
2656 W. 69th St. PRospect 8-2151

MARQUETTE Parke geroje vietoje prie susisiekimo parduodama patalpa krautuvei ar ofisui, 3 dideli butai. Puikus mūro pastatas, karštu vandeniu ir alyva šildomas. Naujas stogas, naujas boileris, aluminijaus langai. Viskas labai gerame stovyje. Įmokėti tik $8,000 ir ilgametis 4½% morgičius išsimokėjimams. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 arba PO 7-2009, F. H. Halvorsen Co..

MARQUETTE Parke mūrinis namas, krautuvė, tinka įvairiam bizniui arba profesijonalo kabinetui, ir 3 butai po 3 ir 4 kamb. Kaina greitam pardavimui tik $25,800. Įmokėti $7,000, kitus savininkas paskolins. Kreipkitės į:
K. J. MACKE-MACIUKAS
2439 W. 69th St. PRospect 6-3140

NAMŲ SAVININKAI

gal verta parduoti? Pirkėjų mes turime. Ieškome namų nuo 1 iki 50 butų. Pašaukite pasitarimui ir įkainavimui pagal šių dienų vertę.
K. MALONIS
Illinois Marquette Realty Corp. brokeris, ENglewood 4-2737 arba WAlbrook 5-7246 (vakarais ir sekmad.)

CICERO bungalow, bargenas. 5 kamb. Alyva šildomas, 50 pėdų lotas. $10,900. Kraustykitės tuojau. $2,500 įmokėti. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162

TAVERNA ir mūrinis namas. Autom. alyva apšildymas. 6 dideli kambariai viršuje. Gerai einąs biznis. Gražiai, moderniai įrengtas. Turi pamatyti įvertinimui. 7251 So. Ashland Ave.

LOMBARD — Savininkas parduoda 6 kambarių "trilevel" namą. Teisingai įkainuotas. 818 So. Grace Ave.
Šaukite AUstin 7-9649

5167 WEST 63rd PLACE

6 kambarių mūrinis namas. Gazu apšildomas. Poilsiui (recreation) kambarys beismonte. 2 auto garažas. Kaina $13,700. STanley 8-8797.

6 KAMBARIŲ mūrinis bungalow. Garažas. Gazu apšildomas. Pirkite tiesiog iš savininko. 3418 W. Marquette Rd.

$7,300 PILNA KAINA UŽ 5 KAMB. KATEDŽIŲ. Furnasu šildymas, kabinetinė virtuvė. $2,000 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038

MARQUETTE parke puikus 2 aukštų mūr. po 3½ kamb. ir rūsyje 2 kamb., vand. šildomas. Garažas. Tik $20,000. BUDRECKAS Realty, LAfayette 3-3384

CICEROJE — 5 KAMB. BUNGALOW, $2,500 įmokėti. 2 auto gar., 50 pėdų lotas, furnasu šildymas. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

TURIU pinigų. Būtinai turiu rasti 3 miegamųjų, vieno aukšto plano namus tuojau. Šaukite PRospect 8-2151.

CHICAGOJE šiauriniame rajone parduodamas įdomus Rooming House, biznis ir mūro nuosavybė. Dvigubas sklypas. Pastate yra 52 kambariai suskirstyti taip: 6 apt. po 3 k., 16 apt. po 2 k., 4 po 1 kambarį; 12 vonių, 25 šaldytuvai, taip pat eina visi baldai, patalynės ir t. t. Pajamų per metus mažiausiai $12,000. Biznio ir pastato kaina tik $37,500. Rimtas pirkėjas gali pirkti su vieno mėnesio bandymo sąlyga. Teirautis Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 arba POrtsmouth 7-2009, F. H. Halvorsen Co

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

MARQUETTE Parke arti lietuviškos bažnyčios ir parko 2 butų po 5 kamb. su 3 miegamais mūro namas. 2 butai po 3 kamb. ir po miegamąjį. 2 auto garažas. Teisinga kaina arba mainys į mažesnį namą.

4 butai po 5 kamb., mūr. garažai. Kaina $40,000.

Teisingo patarnavimo ir Notaro ofisas Charles URNICH - URNIKAS,
2440 W. 63rd St. HEmlock 4-4859

ASHLAND ir 55th gat. apylinkėje gražus 8 butų mūro namas (2-6, 2-5, 4-4 kamb.). Pastatytas ant 2 sklypų ir visi butai šviesūs. Metinės pajamos virš $5,000. Savininkas parduos už $41,000.

BRIGHTON parke 2 butų mūr. 2 po 6 kamb. Platus sklypas. Centr. šildymas. Parduos už geriausią pasiūlymą.

BRIGHTON parke 2 namai ant didelio 58 pėdų sklypo, 2 butų 5 kamb. mūro namas ir 2 butų po 4 kamb. medinis. Geros pajamos.

MARQUETTE parko apylinkėje 2 butų po 5½ kamb. gražus mūro namas. Aut. šildymas. Sumažinta kaina.

MARQUETTE parke puikus pirkinyys mažai šeimai 3 butų mūr. namas. 2 po 3 kamb. ir 1-2 kamb. Centr. šildymas. Platus sklypas. Dabartinės pajamos $140 ir savininkui būtas. Kaina $20,500.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 West 51st Street
PR 6-7238, vak. PR 8-3579

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

JEIGU KILTŲ KARAS, kur būtų saugiausia vieta: dideliuose miestuose, ar toli nuo miestų esančiuose ūkiuose? Galim Jums parduoti įvairiausių—didelių ir mažų—ūkių, pakankamai toli nuo didmiesčių, kur saugumas yra pats didžiausias. Siūlome pirkti:

1—40 akrų geros žemės ūkį, esantį nepaprastai geroje vietoje. Per ūkį teka upelis, yra gero miško. Galima medžioti ir žuvauti. Yra 7 kambarių namas, vonia. Viskas parduodama tik už $4,700.

2—80 akrų geros ir derlingos žemės ūkis lietuvių apgyventoje apylinkėje. 7 kambarių gyvenamas namas, maudynė, bėgamas vanduo ūkio pastatai, barnė. Visi namai geri. Tekainuoja $9,000.

Čia suminėjom tik du ūkiu, bet turime jų daugiau, įvairiausiems tikslams ir pageidavimams. Visokiais ūkio pirkimo reikalais gausite informaciją, jei parašysite: EDW. A. ZALIS, Route 2, Box 520, Scottville, Michigan.

ŪKIO REIKMENŲ KRAUTUVĖ

Parduodamas namas su labai gera žemės ūkio reikmenų krautuve geroje vietoje, kelių sankryžoje. Krautuvėje yra daug prekių: maisto, drabužių, o taip pat ūkininkui reikalingų—vinių, šriubų, šakių ir pan.

Geso ir alyvos pardavimas, o taip pat alaus ir vyno išsineštinai. Automobiliams taisyti dirbtuvė ir garažas dviem mašinom. Krautuvėje yra viskas: spintos, lentynos, mėsai piaustyti mašina, skaičiavimo mašina, svarstyklės, šaldytuvai, alyva šildoma krosnis, bėgantis vanduo. Virš krautuvės 6 gyvenamų kambarių butas, vonia su karštu ir šaltu vandeniu, vandentiekis. Du sklypai, daugiau kaip akeris žemės. Sandėlis prekėms, kitas—pašarui. Krautuvės didumas 50x60. Visi pastatai gerame stovyje. Parduodame su visomis prekėmis ir padargais tik už $25,000 grynais pinigais (cash) arba už $27,000 išsimokėtinai, įmokėjus $17,000, o $10,000 duodame morgičių iš 5 nuošimčių.

Rašykite Mr. & Mrs. Edw. A. Zalis, (Brokerio A. Slamkowskio agentai) Route 2, Box 520, Scottville, Mich.

Mes taip pat turime pardavimui visokių ūkių — klauskite mūsų!

MINNESOTA Pine Country ūkis, 110 akrų. Didelis, modernus namas, vištininkas, garažas. Prie Trunk Highway 61. Willow River 2 mylios, Duluth 56, Minneapolis 110 mylių. Puiki apylinkė moteliui. Rezortų rajonas. Kaina $7,500. Lydia T. Perry, savininkė; A. W. Olsen, įgaliotinis, Walnut Grove, Minnesota.

200 AKRŲ ūkis, 16 galvijų. $6,500. Jensen Realty, Sandstone, Minnesota.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

K O N T R A K T O R I U S
Statau naujus namus ir sutaisau senus. Prieinamos kainos. Skambinkite:
C. WILIMAS — GArden 4-6086

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

SKUBIAI turiu parduoti 1954 metų FORD V-8 4 durų (custom line). Nebrangiai. 6933 So. Washtenaw Ave. GRovehill 6-8697

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!